

Glasnik

ISSN 1331-4998 OŽUJAK 2021. BROJ 34

Općine
Klana

OPĆINA KLANA
KLANA 33, 51217 KLANA

RADNO VRIJEME
PONEDJELJAK, SRIJEDA I ČETVRTAK
8:00 – 16:00
UTORAK
8:00 – 18:00
PETAK
8:00 – 14:00

Telefon: 808-205
Fax: 808-708

E-mail:
Željka Šarčević Grgić, načelnica
nacelnik@klana.hr

Ivana Vlaše, pročelnica
procelnik@klana.hr

Tatjana Todeskini, tajnica
tajnica@klana.hr

Knjigovodstvo
knjigovodstvo@klana.hr

MULTIMEDIJALNI CENTAR
RADNO VRIJEME

PONEDJELJAK I PETAK
9:00 – 15:00
UTORAK, SRIJEDA I ČETVRTAK
13:00 – 19:00

Telefon: 808-301
E-mail: mmcklana@globalnet.hr
Fb-profil i stranica: Mmc Klana

The advertisement features a red truck with a crane in the foreground. The background shows a building and a clear sky. The text is as follows:

ELEKTRO
VUKELIĆ
KASTAV

ELEKTRO
RADOVI

NAJAM
RADNIH
STROJEVA

A Rubeši 18, 51215 Kastav
M 099 213 2976
E elektro.vukelic@gmail.com

www.elektrovukelic.hr

The advertisement has a black background with a white silhouette of a man. The text is as follows:

MUŠKI FRIZER
DOLORES

vl. Dolores Grgurina
Klana 246, KLANA
mob. 091/1518179

pon, sri, pet 14.00 – 20.00
uto, čet 8.00 – 14.00
sub 8.00 – 13.00

Uvodna riječ

Dragi čitatelji,

dio se ovih stranica prema redovnom planu trebao naći pred vama početkom ljeta lanjske godine. Tako smo bili odredili izdavanje Glasnika – srpanjski broj koji će obuhvatiti prvih šest mjeseci tekuće godine i siječanjski broj u kojem će ostati zabilježeno sve što je obilježilo posljednjih šest mjeseci protekle godine.

Pandemija koronavirusa poremetila je sve pa i naš rad. Čitavo proljeće takoreći nismo mogli izlaziti iz vlastitih domova, a kamoli organizirati nešto što bi podrazumijevalo okupljanje više mještana. Stoga je uredništvo krajem lipnja odlučilo preskočiti „ljetni“ broj kako ne bismo morali pisati da se nisu održali Dani Matka Laginje, da nije bilo preduskršnjeg druženja, da nismo obilježili 15. godišnjicu djelovanja Multimedijalnog centra, da nije održan malonogometni turnir i sl., ni ne sluteći tada da ćemo u idućem, odnosno ovom broju pisati da je godina prošla bez Rokove, Gljivijade, Ljetnih večeri na Gradini, Rimske noći na Claustri, tradicionalnog boćarskog turnira Boće Open...

Krajem 2020. godine ipak smo odlučili raditi na Glasniku koji će obuhvatiti cijelu godinu jer – razmišljali smo – budemo li čekali okolnosti koje će nam omogućiti stari način djelovanja, tko zna kada ćemo objaviti idući broj. Plan se ponovno poremetio. Sve ove stranice trebale su se naći pred vama krajem siječnja, u krajnjem slučaju sredinom veljače. No, nije bilo nimalo lako „posložiti“ cijelu kalendarsku godinu i „strpati“ je u jedan broj. Svima je trebalo više vremena. Malčice zapne jedan suradnik, malčice drugi, onda se treći sjeti

da je u tekstu zaboravio navesti nešto važno, pojavi se bolja fotografija od prethodno predane i na samom kraju tiskara koja je zažmirila na prekoračenje dogovorenog termina dobije nove poslove i stvori se gužva. No, kako je jedan suradnik rekao: „Najvažnije je da sadržaj ostane zabilježen. Formalnost poput vremena objavljivanja manje je važna.“

Kako je 2020. godina bila neupitno drugačija od svih koje smo proživjeli, i ovaj je broj nešto drugačiji i pomalo odskače od koncepta koji smo bili postavili. Nije ovo vrijeme za isticanje pojedinaca, bilo bi neukusno prezentirati najuspješnije poduzetnike u vremenu kada mnogi drugi zbog situacije i nametnutih im mjera jedva preživljavaju.

Stvarni život kao da se odvija po scenariju neke nove priče iz žanra fantastike. Nezamislivo postaje stvarno. Što biste prije pojave ovoga virusa rekli da vam je netko nagovijestio da će ugostiteljska djelatnost biti obustavljena, da djeca neće učiti u školi nego kod kuće za računalima, da dijete nećete moći odvesti u vrtić jer je on jednostavno zatvoren, a u trgovinu nećete moći ući bez zaštitne maskice na licu...? Čak ni nagovjestitelju vjerojatno ne bi palo na pamet da vam kaže da nećete smjeti napustiti mjesto prebivališta. Svaka priča ima svoju fabulu u kojoj nakon uvoda slijedi zaplet, vrhunac, rasplet i potom kraj. Ova je kompliciranija – već je imala više ponovljenih zapleta nakon raspleta. Prije ili kasnije imat će i svoj kraj. Nadaймо se svi skupa da će on doći prije, što prije!

Ivana Marinčić, glavna urednica

P. S. Zavredi to cilo lito i par domaćih besid. Užali su reć naši stari: „Niš i niš je niš!“ Niki je dodav još „dva“ pa se je moglo čut i: „Niš i niš je dva niš!“ Rabilo bi dodat još fanj tih „niš“ kada se govori od 2020. lita. Prvo nego je prišla sa ova kumedija, otprv se je „Gir“. Dijana Šustar je puna volje šla va svoje dilo. Ni ji bilo ni na kraj pameti da će oštariju morat zapirat. Komać se je va našin kraju imelo kamo poč pojist kada je njej kumpanjon Denis Zandomenigo otprv „Južinu“ za poč po južinu. Valje je i „Južina“ morala na niko vrime fermat dilat. Škole su fanj vrimena bile zaprte pa ni sin starijin bilo čaro kada su dica rekla da greju va školu, a sila su zad kompjutor. Ma ni va ambulantu se eno vrime ni moglo za se. Ono zač ni bilo preše, rešavalo se je telefonski. Ki rabi ča više reć? Rabi: neka ta gnjus čin prije pasa!

OPĆINSKI TRENUTAK

Poštovani čitatelji Glasnika Općine Klana!

Posljednji broj našeg glasila izašao je iz tiska neposredno prije ugroze koja nam je svima promijenila živote. Nevjerojatno je kako se u godinu dana može zaustaviti čitav svijet, kako se mogu promijeniti životi, kako je mnogošta čemu smo se veselili otišlo u nepovrat... Kako i drugdje, i u našoj je općini protekla godina ostala obilježena pandemijom koronavirusa koji nas je spriječio u realizaciji mnogih naših nauma i svemu onome što smo u protekle tri godine činili kako bismo obogatili kulturni i društveni život naše općine. Tako se, na primjer, nisu održale Ljetne kulturne večeri na Gradini, iako je cijeli program već unaprijed bio dogovoren. Stožer civilne zaštite RH donio je odluku kojom su se zabranile sve kulturne i zabavne manifestacije ako, između ostalog, sjedeća mjesta nisu numerirana. Jasno je da na našoj Gradini nismo mogli postaviti stolice i numerirati ih te održavati potreban razmak s obzirom na to da nam konfiguracija terena to ne dozvoljava. Sudbinu Kulturnih večeri na Gradini doživjela je i Rokova, naša središnja manifestacija,

a do kraja godine i Gljivijada, Advent u Klani i svi ostali programi koje smo planirali i proteklih ih godina provodili s velikim entuzijazmom i zadovoljstvom.

Ovim putem želim zahvaliti svim mještanima koji su se u najvećoj mogućoj mjeri pridržavali epidemioloških mjera i naputaka što je ujedno i uzrok dugog odupiranja pandemiji koronavirusa. U našoj je općini prvi slučaj zaraze koronavirusom zabilježen tek krajem rujna, a srećom svi su se oboljeli, bez obzira na tijek bolesti, uspješno oporavili, što je s obzirom na nepredvidljivu narav ove bolesti ujedno i najvažnije.

LOCKDOWN

Rad Općine Klana u prvom je dijelu protekle godine bio obilježen prilagodbom novoj situaciji. Naime, 19. ožujka 2020. godine u Hrvatskoj je uveden tzv. "lockdown" – izraz koji nam je do proljeća bio nepoznat. Dana 23. ožujka 2020. Stožer civilne zaštite RH donio je odluku o zabrani napuštanja mjesta prebivališta i stalnog boravka, osim za potrebe vitalnih i poslovnih aktivnosti i osobe s posebnim propusnicama. U tom su se kontekstu mještani općine Klana zaista našli u nezavidnoj situaciji jer su im propusnice trebale za obavljanje vitalnih aktivnosti. Općini Klana su se u pomoći mještanima priključile "dobre

duše" Andrijana Zlošel i Silvija Poklar koje su vršile beskontaktnu dostavu namirnica do vrata. U beskontaktnoj dostavi namirnica i lijekova sudjelovali su i članovi DVD-a „Klana“ te gerontodomačice koje brinu o starijim osobama u sklopu projekta Zaželi. Za sve je upite korisnika, kao i za izdavanje propusnica aktiviran i poseban, tzv. COVID broj, na koji su mještani mogli dobiti sve prijeko potrebne informacije u vezi propusnica, mjera, dostave i sl. Svi djelatnici Općine Klana danonoćno su radili na izdavanju propusnica, pa su iste izdavane gotovo u "real-timeu". Svi su se naši mještani vrlo brzo prilagodili novom načinu života, "životu pod maskama". Kako je u samome početku, zbog velikog interesa, došlo čak i do nestanka medicinskih maskica, naše su vrijedne mještanke izradile platnene maskice koje su se dijelile mještanima. Također, mještanke Studene su na inicijativu Željke Bebe Piković izradile maskice za Hospicij Marije K. Kozulić te za odjel Palijativne skrbi, za što im je uručena i nagrada.

Rad u Općini za vrijeme prvog vala pandemije u Hrvatskoj

PROBLEMI DNEVNIH MIGRACIJA I ODLASKA NA GROBLJE U JELŠANAMA

U 2020. smo godini postali svjedoci mnogim životnim situacijama koje prije nismo mogli ni zamisliti. Budući da je Svjetska zdravstvena organizacija u ožujku proglasila pandemiju, mnoge su zemlje, kako bi zaštitile svoje građane, odlučile zatvoriti granice. Tako je postupila i susjedna Slovenija, što našim mještanima pričinjava ogromne probleme. Naime, mnogi mještani rade u Sloveniji te dnevno putuju u susjednu državu na posao. Iako im je

propusnice za rad izdao poslodavac, problem im je u ljetnim mjesecima pričinjavala gužva na graničnim prijelazima pa su mnogi kasnili na posao. Republika Slovenija i Republika Hrvatska zajedničkim su dogovorom odlučile zatvoriti sve prekogranične prijelaze, u koje spada i granični prijelaz na Liscu, što je našim mještanima, posebno mještanima Lisca, u velikoj mjeri otežalo svakodnevni život i rad. Iz tog je razloga Općina Klana inicirala sastanak, koji je održan u Občini Ilirska Bistrica, a kojemu su nazočili predstavnici Stožera CZ i lokalne samouprave obiju država, kao i predstavnici Vlade Republike Slovenije. Na sastanku je odlučeno da će se lokalnom stanovništvu pomoći kako bi nesmetano moglo obavljati svoje dnevne aktivnosti. Međutim, ubrzo nakon ove odluke, u Sloveniji su uslijedile još strože epidemiološke mjere. Čitavu godinu situacija se mijenjala gotovo iz tjedna u tjedan, a obje su države prilagođavale epidemiološke mjere sukladno broju zaraženih osoba.

Velik problem pojavio se i pri prelasku granice za posjet groblju u Jelšanama. Naime, mještani Lisca i Škalnice desetljećima svoje pokojnike pokapaju na groblju u Jelšanama, a dočekali su vrijeme da najdražima ne mogu očistiti grob, odnijeti im cvijeće ili zapaliti svijeću. S obzirom na to da je Slovenija oštro ograničila ulazak u svoju zemlju, pa čak i tranzit između pojedinih općina, naši se ljudi nisu ni usudili otići na groblje. Situacija se dodatno pogoršala u trenutku kada je Stožer CZ Republike Hrvatske donio uredbu u kojoj se u našu državu ne može ući bez negativnog PCR testa, ne starijeg od 48 sati. Ulaskom bez negativnog PCR testa riskira se 10-dnevna samoizolacija. Sve ove odredbe rezultirale su određenim strahom među našim stanovništvom, koje se čak boji da u slučaju smrti u obitelji pokojnika neće moći pokopati na mjesnom groblju u Sloveniji. Međutim, kao i prije u medijima, i ovim putem demantiramo tu bojazan. Naime, ulazak u obje države dozvoljen je iz nužnih obiteljskih razloga, bez negativnog PCR testa, a u to spada i smrt u obitelji. Nadamo se da će se situacija što prije smiriti te da će naši mještani nesmetano moći obilaziti posljednja počivališta svojih najmilijih u Sloveniji.

PROJEKTI

Prošla je godina, unatoč pandemiji, za Općinu Klana bila ključna u pogledu projekata. Intenzivno se radilo na pripremi dokumentacije za realizaciju kapitalnih općinskih projekata.

Katastarska izmjera

Katastarska izmjera, jedan od najvažnijih projekata koji se provodi na području općine Klana, nastavila se svojim tijekom. Neposredno nakon što je završena izmjera za katastarsku općinu Klana, počela je katastarska izmjera za katastarsku općinu Stude-

na. U narednom razdoblju provest će se katastarska izmjera i za katastarske općine Škalnica, Lisac i Breza, a još jednom napominjemo da će ista i dalje biti u potpunosti besplatna te da će sve troškove izmjere i u budućnosti snositi Općina Klana.

Reciklažno dvorište

Jedan od najvažnijih projekata svakako je izgradnja reciklažnog dvorišta koja je privedena svome kraju. Lani su potpisani svi ugovori i intenzivno su provedeni radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta koje je sada u fazi potpune izgrađenosti te je spremno za početak rada.

Potpisivanje ugovora za izvođenje radova na reciklažnom dvorištu

Povežimo se baštinom – Revitalizacija kaštela Gradina

Intenzivno se radilo i na projektu revitalizacije kaštela Gradina u Klani, a u sklopu projekta Povežimo se baštinom. Ishođena je sva potrebna dokumentacija, dobivene su sve dozvole i potpisani su ugovori s izvođačima. Početak radova planiran je za travanj 2021. godine tako da bismo u lipnju 2021. godine mogli pogledati prve programe na obnovljenom kaštelu, samo ako nam epidemiološka situacija to bude dozvoljavala. Projekt revitalizacije podrazumijeva postavljanje dekorativne rasvjete, nabavu scenske rasvjete koja će se koristiti isključivo za scenske programe, sjedalica za posjetitelje te montažne pozornice za izvođače.

Claustra – interpretacijski centar

U sklopu međugranične suradnje vezane uz projekt Claustra održana je radionica na kojoj su sudjelovali predstavnici iz Hrvatske te susjedne Slovenije i Italije. Čim se stvore uvjeti, odnosno čim se raspiše natječaj, Općina Klana će staru školu u Studeni kandidirati kako bi se uredila kao interpretacijski centar Claustre, budući da najveći dio ovog velikog povijesnog obrambenog zida prolazi upravo područjem Studene.

UDRUŽIVANJE OPĆINE KLANA S TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA RIJEČKOG PRSTENA

Nedugo nakon stupanja na mandat 2017. godine Ministarstvu turizma u Zagrebu upućen je zahtjev za osnivanje turističke zajednice ili barem turističkog informativnog centra. Stigao je i odgovor, i to negativan, a iz razloga što su uvjeti za osnivanje turističkih zajednica postroženi, a čak postoji intencija spajanja postojećih turističkih zajednica. Iako klanjski kraj obiluje prirodnim ljepotama i idealno je odredište za bijeg u prirodu, za šetnje i bicikliranje, postoji manjak smještajnih objekata za prihvat turista, a upravo to preduvjet je za osnivanje turističke zajednice / turističkog informativnog centra. U posljednje tri godine intenzivno radimo na promociji prirodnih ljepota našeg kraja (uređenje kaštela Gradina, pokretanje kulturnih programa na Gradini, gastro-manifestacije, snimanje emisija / promocija u medijima), no to nije dovoljno da bismo u turističkom segmentu bili samostalni. Upravo zbog toga potpisali smo sporazum o udruživanju s turističkim zajednicama Riječkoga prstena, kao samostalna jedinica. Riječ je, naime, o Sporazumu kojim se na projektnoj, dakle, marketinškoj razini udružuje ukupno devet lokalnih turističkih zajednica, a to su TZG Rijeke, TZG Bakra, TZG Kastva, TZG Kraljevice, TZO Čavle, TZO Jelenje, TZO Kostrena, TZO Viškovo te Općina Klana.

Potpisivanje sporazuma pratili su videolinkom Sandra Herman, državna tajnica u Ministarstvu turizma i sporta te Kristjan Staničić, direktor Hrvatske turističke zajednice (HTZ). Osim što će zajedničkim radom, razvijanjem zajedničkih projekata i zajedničkim predstavljanjem na tržištima sve ove turističke destinacije dobiti na vidljivosti i bolje se pozicionirati na tržištu, udruživanje znači i mogućnost povlačenja sredstava iz fonda resornog Ministarstva, a to se najprije odnosi na nerazvijene turističke sredine.

postavljeni su i novi golovi na igralištu. Na Liscu je uređeno i obnovljeno autobusno stajalište. Nastavljeni su radovi na uređenju mrtvačnice na groblju sv. Mihovila u Klani pa su tako postavljena nova aluminijska ulazna i bočna vrata. Ispred crkve sv. Jeronima u Klani postavljen je novi rukohvat.

Nakon što su u Brezi i Škalnici postavljeni mjerači brzine, na red je došla i Klana. Tako je povodom početka školske godine na predjelu prometnice na Sv. Roku postavljena svjetlosna signalizacija u sam kolnik kao dodatna zaštita pješačkog prijelaza. Naime, na tom mjestu djeca najčešće prelaze kolnik, a u slučaju lošije vidljivosti (magle, sumraka), pješački prijelaz gotovo da se uopće ne vidi. Svjetlosna se signalizacija namjerava postaviti i u Studeni, a važno je osigurati i predio u Klani kod stepenica koje vode od centra prema školi s obzirom na to da na tom mjestu cestu ponajviše prelaze djeca.

Periodični kontinuirani nastavak obnavljanja ambulante realiziran je na način da su lani za prostor ordinacije, previjališta i patronaže izrađeni novi ormari po mjeri.

Obnovljena stanica na Liscu

KOMUNALNI RADOVI

U prošloj je godini zamijenjena dotrajala stolarija na prostoru doma u Studeni te je isti samim time poprimio sasvim novi izgled. Na zahtjev mještana

Na Društvenom domu u Studeni zamijenjena je stolarija

BRZI INTERNET NA LISCU I WI-FI 4 EU

Tijekom travnja su u svim našim naseljima postavljene pristupne točke za brzi internet, a u sklopu projekta WI-FI 4 EU. Besplatni brzi internet može se koristiti na pojedinim punktovima za koje se smatra da se na njima okuplja najviše ljudi (ambulanta, društveni domovi i sl.).

Poseban problem s internetom imaju naši mještani Liscu. Naime, na Liscu je loš i telefonski signal, a o internetu je bespredmetno i govoriti, budući da su u tom našem mjestu zaista rijetke lokacije gdje se uopće može uhvatiti internetski signal. Upravo zbog toga mještani Lisca često su prisiljeni birati najskuplje opcije i prebacivati se na slovensku mrežu kako bi došli do signala. Važno je reći da će se to vrlo skoro promijeniti! Naime, održano je nekoliko

TRANSPARENTNOST OPĆINSKOG PRORAČUNA

Već drugu godinu zaredom Općina Klana dobila je priznanje i ocijenjena je ocjenom izvrstan za transparentnost općinskog proračuna. Za nas, djelatnike općine, ovo je jako vrijedna nagrada jer nam pokazuje da dobro radimo svoj posao.

Primorsko-goranska - Klana

Razina transparentnosti proračuna 2020.

5

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Godišnji izvještaj	✗	✓	✗	✓	✓	✓
Izglasani proračun	✗	✓	✗	✓	✓	✓
Polugodišnji izvještaj	✗	✓	✗	✓	✓	✓
Prijedlog proračuna	✗	✗	✓	✓	✓	✓
Proračunski vodič	✗	✗	✗	✗	✓	✓

DRUŠTVENA DOGAĐANJA

U protekloj je godini, nažalost, bilo izuzetno malo društvenih događanja, a i mnoga od održanih ovisila su o mjerama koje je donosio Nacionalni stožer CZ RH, a kojima smo se i mi trebali prilagođavati.

Na samom početku godine Lovačkom društvu "Zec" iz Klane došli su u posjet članovi lovačkog društva iz Petnjice, koje smo primili u Općini, a s članovima našeg društva izmijenili su lovačka iskustva.

Planinari su potpuno bezbrižno i izuzetno uspješno proveli 20. zimski pohod na Pliš. Održano je i tradicionalno Zimsko maškarano druženje u Studeni, na kojem je prisustvovao velik broj maškaranih skupina, a nekoliko dana poslije Klanjske su mačkare izdale svoju knjigu povodom 150. obljetnice od velikog potresa u Klani. Knjigu je financijski omogućila Općina Klana.

sastanaka s čelnim ljudima projekta RUNE u našoj županiji kojima smo prezentirali situaciju s internetom na Lisicu i objasnili da je od cijele naše općine upravo Lisica prioritet. U projektu nije bilo naznačeno da već postoji određena infrastruktura prema Lisici te su se odmah pojavile komplikacije, no nakon što smo predali dodatnu dokumentaciju, ustanovljeno je da je projekt lako izvediv. U travnju 2021. započinju radovi na novoj centrali optičke mreže u Marčeljima pod koju spada i Klana. Odlučeno je da će se optika najprije postaviti na mjestu Lisica te će svi mještani Lisica tijekom 2021. godine moći zatražiti priključak za ultrabrz internet. Nakon Lisica, radovi će se nastaviti i u svim ostalim mjestima općine Klana, tako da će svi stanovnici uskoro moći koristiti veliku brzinu interneta, tog prijeko potrebnog alata, bez kojega život postaje nezamisliv.

Kada je načelnica predala vlast maškarama, nije mogla znati da će se nakon završetka maškara pojaviti ograničena mogućnost djelovanja

Održana je potom, u veljači, i treća po redu, sada već tradicionalna Fešta od klobasic, manifestacija koju je prije tri godine pokrenuo Duško Štemberger, a koju također financira Općina Klana. Ovo je jedno od događanja koje privlači mnoštvo posjetitelja u naš kraj, a ujedno je i izvrsna prilika da pokažemo našu gastronomsku ponudu.

Tada je nastupio ožujak. I odgađanja, a potom i otkazivanja. Prva otkazana manifestacija bili su već pripremljeni Dani Matka Laginje u organizaciji Društva za povjesnicu Klana.

Nakon kratkog popuštanja mjera, povodom Dana antifašističke borbe, 22. 6., uspjelo se održati druženje na Želiznih vratu, u čast obljetnice pogibije braće Zubalj iz Studene.

Braći Zubalj odalo se počast na Želiznih vratu

Dana 5. kolovoza u kinosali u Klani obilježena je 25. obljetnica vojno-redarstvene akcije Oluja na način da je u predvorju bila organizirana izložba fotografija, odora i opreme, u znak sjećanja na taj povijesni datum, ali i u znak sjećanja na sve one koji

su život položili za slobodnu državu Hrvatsku te na sve one koji su se u tim slavnim danima odazvali i branili našu slobodu. Ovim putem zahvaljujemo svim našim mještanima koji su posudili eksponate za izložbu i time podijelili svoja iskustva temeljem kojih svi mi danas živimo u slobodnoj, neovisnoj zemlji te našem sumještaninu, bojniku Hermanu Sušniku koji je iz vlastitog iskustva opisao tijek same akcije. Izložba je organizirana u organizaciji Društva za povjesnicu Klana, a na inicijativu vijećnika Dušana Štembergera.

25. obljetnica Oluje obilježena je polaganjem vijenaca i prigodnom izložbom

Svečana sjednica Općinskog vijeća Općine Klana povodom blagdana Rokove prvi put je održana na otvorenome i uz minimalan broj uzvanika. Gosti su bili naši cijenjeni laureati – dobitnici općinskih nagrada i članovi njihovih obitelji.

NOVA OPREMA U MULTIMEDIJALNOM CENTRU U KLANI

Usporedo s obnovom Vatrogasnog doma u Klani obnavlja se i naš Multimedijalni centar. Važan projekt za njegovu obnovu je projekt novih tehnologija, koji je gotovo u potpunosti financiran od strane Primorsko-goranske županije i koji uključuje nabavu interaktivnog stolica za djecu, pametnog digitalnog ekrana u kombinaciji s pametnim kockama te tablete i drugu popratnu opremu.

POKLON-PAKETI ZA UMIROVLJENIKE POVODOM BOŽIĆNIH BLAGDANA

Početak jeseni i uvođenjem još strožih epidemioloških mjera zamrla su i društvena događanja.

Nemoguće je bilo održati Advent u Klani, koncerte, Ispračaj Stariga lita na Vasii... Pokloni djeci za Svetog Nikolu dijelili su se beskontaktno, odnosno svaki je roditelj dobio bon u vrijednosti 100 kn, koji je mogao iskoristiti u Knjižari Matej na Viškovu. Nije održano ni svečano zajedničko potpisivanje ugovora sa stipendistima već su ugovori potpisani i poslani poštom pojedinačno. Navedimo da su se kao najbolji iskazali Maxim i Marija Samaržija iz Lisca u kategoriji učenika koji pohađaju srednju školu, Vita Komen iz Škalnice i Luka Mičetić iz Klane u kategoriji studenata i Matija Valenčić iz Škalnice u kategoriji sportaša.

S obzirom na situaciju koja je zatekla naše umirovljenike, kao najugroženiju skupinu građana, odlučili smo im pokazati da u ovim teškim vremenima netko misli i na njih. Tako smo svim našim umirovljenicima povodom božićnih blagdana kao znak pažnje uručili simboličan paket – kuglof i bocu vina.

HUMANITARNA AKCIJA ZA KRAJ GODINE

I kao da nam godina nije donijela dovoljno bolesti, brige i strepnje za svoje najbliže, priroda nas je još jednom odlučila iznenaditi i pokazati nam svu svoju silu. Tako je područje Petrinje dana 29. prosinca pogodio razoran potres koji je uz znatnu materijalnu štetu odnio i ljudske živote. Nakon prvotnog šoka, naši su se mještani vrlo brzo organizirali i još jednom pokazali svoje veliko srce onda kada je to bilo najpotrebnije. Tako je u vrlo kratkom roku skupljena velika količina hrane, higijenskih potrepština, deka pa čak i grijalica koje su naši vrijedni vatrogasci u nekoliko navrata otpremali u sabirni centar u Kukuljanovu, a djelatnici općinske uprave su 31. 12., zadnji dan protekle godine, u društvu mještana volontera proveli u humanitarnom ozračju pomažući najpotrebitijima.

Željka Šarčević Grgić, načelnica Općine Klana

Transparentnost proračuna Općine Klana

Općina Klana dvije je godine zaredom dobila izvrsne ocjene iz transparentnosti proračuna čiju analizu na državnoj razini provodi Institut za javne financije. Što uopće znači transparentan proračun?

Transparentan proračun omogućuje uvid u potpune, točne, pravovremene i razumljive informacije o proračunu, pa građani vlastitim angažmanom mogu utjecati na efikasnost prikupljanja javnih sredstava i ponude javnih dobara i usluga, na povećanje odgovornosti lokalnih vlasti i smanjenje mogućnosti za korupciju.

Institut za javne financije znanstveni je institut usmjeren na ekonomska, pravna i institucionalna pitanja javnih financija i javnoga sektora. U promicanju boljeg i jasnijeg razumijevanja ekonomike javnoga sektora, odnosno javnih financija, transparentnosti javnog sektora, odgovornosti vlasti i participacije građana Institut – pored osnovne znanstvene djelatnosti – redovito objavljuje stručne, nezavisne, popularno pisane analize, stavove i prijedloge kojima ukazuje na neophodne preduvjete za vođenje argumentiranih rasprava pri donošenju ključnih odluka.

Institut za javne financije mjeri transparentnost brojem ključnih proračunskih dokumenata objavljenih na mrežnim stranicama svih županija, gradova i općina. To su:

- godišnje izvršenje proračuna
- polugodišnje izvršenje proračuna
- prijedlog proračuna
- izglasani proračun
- proračun za građane

U obzir se uzimaju samo dokumenti koji su na mrežnim stranicama lokalnih jedinica dostupni u određenom razdoblju, konkretno što se tiče 2020. godine u razdoblju od studenog 2019. do travnja 2020. godine, s tim da se razmatralo godišnje izvršenje proračuna za 2018. godinu, polugodišnje izvršenje za 2019., a prijedlog proračuna i izglasani proračun te proračun za građane iz 2020. godine. Dokumenti trebaju biti dostupni na dan pretraživanja, a oni naknadno objavljeni ne uzimaju se u obzir. Razina proračunske transparentnosti može iznositi od 0 do 5.

Institut za javne financije ima točno određena pravila koji se dokumenti priznaju, a koji ne glede transparentnosti, npr. ako je izglasani proračun objavljen u službenom glasilu, smatra se objavljenim samo ako na mrežnoj stranici jedinice lokalne samouprave postoji jasno istaknuta direktna poveznica (npr. Proračun 2020.) baš na taj dokument unutar službenog glasila u kojem se taj dokument nalazi. U protivnom se ne smatra objavljenim, a takva je odluka donesena zbog često problematične pretraživosti službenog glasila.

Ivana Vlaše

Dimnjačarske usluge

Općina Klana je tijekom 2020. godine provela javni natječaj za dimnjačarske usluge i sklopila ugovor o koncesiji s najpovoljnijim ponuditeljem Dimnjačarstvom Valjak d.o.o.

Sklapanjem ugovora o koncesiji Dimnjačarstvo Valjak d.o.o. postalo je jedini ovlašten koncesionar za vršenje dimnjačarskih usluga na području općine Klana, čime su svi ostali subjekti koji eventualno obavljaju iste poslove na području općine Klana u koliziji sa zakonom.

Općina Klana pravovremeno će stanovnike obavijestiti o Godišnjem planu čišćenja, a svi kojima su potrebne dimnjačarske usluge mogu se obratiti na sljedeće kontakte:

Dimnjačarstvo Valjak d.o.o.

Črešnjevo, Školska 11, 42201 Beretinec

Telefon: 042/731-304

Fax: 042/731-304

E-mail: dimnjacarstvo.valjak@gmail.com

Stjepan Valjak

Mobitel: 091 430 9196

Mario Valjak

Mobitel: 091 430 9195

Ivana Vlaše

Projekti

Reciklažno dvorište u Klani

Općina Klana je 20. 11. 2019. s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost potpisala Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Kohezijskog fonda u financijskom razdoblju 2014. – 2020., a konkretno za projekt Reciklažno dvorište Klana.

Projekt uključuje izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta na području općine Klana na k.č. 732/40 k.o. Klana NOVA, a provodi se s ciljem doprinosa povećanju stope prikupljenog komunalnog otpada kao jednog od preduvjeta smanjenja količine komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištu komunalnog otpada, prije svega otpadnog papira, kartona, stakla, plastike, metala, biootpada te krupnog (glomaznog) otpada.

Svrha predmetnog projekta je doprinijeti ostvarenju ciljne stope recikliranja iz Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske do 2020., a kroz izgradnju potrebne infrastrukture za odvojeno prikupljanje otpada (reciklažno dvorište) kao i utjecati na svijest lokalnog stanovništva o važnosti odvojenog prikupljanja otpada, zaštite okoliša i ulozi reciklažnih dvorišta u cjelovitom sustavu gospodarenja otpadom.

Ukupna vrijednost projekta:

2.142.875,00 kuna

Iznos koji sufinancira EU (85 %):

1.821.433,75 kuna

Razdoblje provedbe projekta:

11/2018. – 3/2021.

Putem javnog natječaja Općina Klana odabrala je izvođača radova, a riječ je o poduzeću Goran graditeljstvo d.o.o., koji je izvršio sve svoje obveze te je reciklažno dvorište u potpunosti završeno. Tijekom studenog 2020. godine predan je zahtjev za tehnički pregled te se očekuje skori upis u Upisnik reciklažnih dvorišta i početak rada. Kako je propisano Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog

komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te povezanih usluga na području općine Klana, reciklažnim dvorištem upravljat će KD Čistoća d.o.o. Rijeka.

No, djelatnici Općine Klana i dalje često dobivaju upite: „Zašto zasebno odlagati otpad? Čemu služi reciklažno dvorište i sl?“ Stoga nije naodmet ponoviti kako postupati s otpadom.

Individualni zeleni spremnici za miješani komunalni otpad

Korištenje individualnih zelenih spremnika za miješani komunalni otpad započelo je 1. studenog 2019. godine. Otkako je svako kućanstvo dobilo svoj individualni zeleni spremnik, na javnim površinama više ne postoje veliki, zajednički spremnici za miješani otpad. Korisnici su dužni postaviti spremnike na točno određeno mjesto do 7 sati ujutro, a ako imaju sugestija kako poboljšati sustav odlaganja i prikupljanja otpada, svakako neka se jave KD-u Čistoća d.o.o. ili Općini Klana.

Svima nam treba biti cilj da sustav odlaganja i prikupljanja otpada bude što efikasniji i pritom ekološki što prihvatljiviji. Naime, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, a u vezi s Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom, propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Obveze su propisane s ciljem smanjenja količina miješanog komunalnog otpada odnosno poticanja recikliranja od strane stanovništva. Fond za zaštitu okoliša svake godine obračunava poticajnu naknadu za smanjenje količine miješanog otpada. Jednostavnije rečeno: to je „kazna“ Općini u slučaju kada se ne odvoji dovoljna količina reciklabilnog otpada odnosno ne smanji količina komunalnog miješanog otpada.

S obzirom na to da se odvoz miješanog komunalnog otpada naplaćuje (fiksni i varijabilni dio – broj odvoza), korisnici direktno utječu na količinu predanog otpada izdvajanjem vrijednih vrsta otpada (papir i karton, staklo te metalna, plastična i višeslojna ambalaža). U plavi spremnik odlaže se papir i karton, u narančasti staklo, a u žuti metalna, plastična i višeslojna ambalaža. Ti se spremnici za odvojeno prikupljanje otpada još uvijek nalaze na javnim površinama, a njihovim korištenjem kućanstva utječu i na iznos vlastitog računa.

NAJAVA PROMJENA PO PITANJU ŽUTIH I PLAVIH SPREMNIKA

Tijekom prve polovice 2021. godine svim će se prijavljenim kućanstvima podijeliti individualni spremnici za papir i plastiku, a veliki spremnici će se ukloniti s javnih površina. Stanovnici općine Klana bit će pravovremeno obaviješteni o podjeli spremnika.

Ova se novina uvodi u svrhu bolje kontrole, a posljedično i financijskog sankcioniranja prekršitelja. Naime, Općina je bila primorana postaviti videonadzor uz groblje Klana zbog konstantne zloupotrebe spremnika koji služe isključivo za otpad s groblja. Temeljem mogućnosti pristupa bazi podataka iz MUP-a, dostupni su svi podaci za sankcioniranje osoba koje nepropisno odlažu otpad. Ponovno apeliramo da se u „baje“ na groblju ne odlaže nikakav otpad osim onoga s groblja Klana.

Također molimo sve mještane da ne bacaju smeće na javne površine ili u šumu i pozivamo ih da prijave one koji to čine.

Odvoz i zbrinjavanje glomaznog otpada iz kućanstva?

Svako kućanstvo ima pravo na odvoz 2 kubika glomaznog otpada jednom godišnje bez naknade. Dakako, može se otpremiti i više kubika i više puta godišnje, ali uz naplatu. Potrebno je podnijeti zahtjev za odvoz glomaznog otpada KD-u Čistoća d.o.o. Rijeka, a isti se može poslati direktno sa stranice KD Čistoća d.o.o. Pomoć pri popunjavanju obrasca i odgovore na druga pitanja vezana uz odvoz glomaznog otpada može se dobiti na broj telefona (051) 374 730.

Miješani komunalni otpad?

Miješani komunalni otpad odlažemo u individualni zeleni spremnik u koji bacamo samo ono što više nikako nije moguće iskoristiti. Nakon što odvojimo sav koristan otpad, u zeleni spremnik uz pomoć vrećica odlažemo: vlažne maramice, vatu, zamašćene krpe i papire, spužve, gume, britvice za brijanje, ostatke duhana, higijenske uloške, pelene, sadržaj vrećica iz usisavača i sl.

Staklo?

Otpadno staklo vrijedna je sirovina. U narančaste spremnike treba odlagati samo staklenu ambalažu: boce, staklenke, staklenu ambalažu bilo koje boje i sl. U narančaste spremnike ne smije se odlagati:

- prozorsko, automobilsko, kristalno, optičko, armirano, laboratorijsko staklo ni staklenu vunu
- žarulje i fluorescentne svjetiljke
- porculanske i keramičke predmete.

Ravno prozorsko staklo odlaže se isključivo u reciklažna dvorišta.

Metalna, plastična i tetra ambalaža?

Sve se vrste metalnog otpada mogu više puta reciklirati. Stoga ih je potrebno odvojeno skupljati te odlagati u žute spremnike postavljene na javnim površinama te u reciklažna dvorišta.

U žute spremnike može se odlagati prazne metalne doze alkoholnih i bezalkoholnih napitaka, prazne limenke prehrambenih proizvoda i druge manje, metalne predmete.

U žute spremnika ne smije se odlagati metalnu ambalažu koja uključuje:

- limenke s ostacima boja, lakova i ulja,
- limenke s ostacima kemikalija,
- boce i limenke od zapaljivih i eksplozivnih tekućina.

Recikliranjem plastike štede se resursi i energija te se manje onečišćuje zrak. Plastična ambalaža se odvojeno skuplja u žutim spremnicima postavljenim na javnim površinama te u reciklažnim dvorištima. U žute spremnike treba odložiti:

- polietilenske vrećice, folije, filmove, mjehurastu ambalažu, boce od jestivog ulja, destilirane vode, sredstava za čišćenje i pranje, kozmetike, lijekova (osim citostatika), prehrambenih proizvoda i sl.
- čaše i posude od jogurta, sira i sl.
- pjenastu ambalažu od koje su izrađeni podlošci za prehrambene proizvode, zaštitnu ambalažu za razne prehrambene proizvode od stiropora
- ostale proizvode od plastike: boce za osvježavajuće napitke, čepove, plastične tanjure, pribor za jelo
- TetraPak ambalažu i sl.

U žute spremnike ne smije se odlagati:

- plastičnu ambalažu koja sadrži opasne tvari kao što su ostaci motornih ulja, pesticida, herbicida, otrova te celofan, CD, DVD i gramofonske ploče.

Papir?

Otpadni papir vrijedna je sirovina. Recikliranjem papira čuvaju se šume, štedi energija, smanjuje onečišćenje vode i zraka te štedi skupi deponijski prostor. Otpadni papir odlaže se u plave spremnike postavljene na javnim prometnim površinama ili u reciklažna dvorišta. U plave spremnike treba odlagati:

novine, časopise, prospekte, kataloge, bilježnice, knjige, telefonske imenike, slikovnice pisači i kompjuterski papir, pisma, uredske tiskovine, papirnate vrećice, mape, kartonske fascikle, valovitu ljepenku, kartonske kutije (bez ljepljive trake, plastike, stiropora i dr.).

U plave spremnike ne smije se odlagati:

indigo papir, ugljeni papir, fotografije i foto papir, zauljeni i prljavi papir, gumirane etikete, pelene i sl.

Biootpad?

Biootpad je kuhinjski otpad (ostaci od pripreme hrane) i vrtni ili zeleni otpad. Čini gotovo trećinu kućnog otpada i vrijedna je sirovina za proizvodnju kvalitetnog biokomposta. Najbolje je kada se biootpad biološki prerađuje na mjestu njegova nastanka kompostiranjem. Kompost hrani biljke, osigurava prozračnost tla, zadržava vodu i pogoduje rastu korjenitog bilja, te stoga kompostiranje treba primijeniti gdje god je to moguće (voćnjaci, povrtnjaci, rasadnici, parkovi, zelene površine, poljoprivredna, stočarska i šumarska gospodarstva, tržnice, groblja, škole, dječji vrtići, stambeni i drugi objekti, prehrambena industrija, ugostiteljstvo i dr.). Ukoliko imate mogućnosti za kompostiranje u vrtu/vrtnom komposteru, iskoristite otpad iz kuhinje i vrta! Proizvodite kompost iz vlastitog biootpada!

Opasni otpad?

Tijekom godine u svakom domaćinstvu nastane velik broj različitih otpadnih tvari koje su štetne po ljudsko zdravlje i opasne za okoliš. To su prije svega: otpadne baterije, otpadna ulja, boje, lakovi, otapala, stari lijekovi, pesticidi, razne kemikalije i dr. Takav se otpad mora odvojeno skupljati.

Ovisno o vrsti, štetni i opasni otpad može se predati:

- specijaliziranim trgovinama (npr. prodavaonice akumulatora, ljekarne, trgovine u kojima su postavljeni spremnici za skupljanje otpadnih baterija itd.)
- reciklažnim dvorištima ili
- specijaliziranom skupljaču.

Različite vrste opasnog otpada obvezno treba predati odvojeno (nije dozvoljeno miješati različite vrste). Sve posude, limenke i spremnike pod tlakom treba prije odlaganja isprazniti. Živa kao kovina, termometri, živini prekidači i drugi predmeti koji sadrže živu preuzimaju se samo u zatvorenoj ambalaži. Otpadni lijekovi i dijelovi injekcija bez igala preuzimaju se samo u prozirnoj ambalaži, dok se igle od injekcija preuzimaju samo u čvrstoj i neprobojnoj ambalaži, oblijepljenoj trakom.

Građevni otpad iz kućanstva?

Dok Općina Klana ne stavi u funkciju vlastito reciklažno dvorište, što podrazumijeva vrlo kratko vrijeme, mještani općine Klana građevni otpad iz svog kućanstva, koji nastaje održavanjem i manjim popravcima, u količini ne većoj od 200 kilograma mogu bez naknade zbrinuti u reciklažnim dvorištima Mihačeva draga kojima upravlja KD Čistoća d.o.o. Rijeka, najviše jednom u 6 mjeseci.

Reciklažno dvorište Mihačeva draga ima radno vrijeme od 8 do 20 sati od ponedjeljka do subote, a kontakt telefon glasi +385 91 227 52 40.

Građevni otpad iz kućanstva u količini većoj od 200 kilograma te otpad od pravnih osoba?

Sav građevni otpad iz kućanstva u količini većoj od navedene, kao i sav građevni otpad od pravnih subjekata moguće je zbrinuti u **Građevinskom reciklažnom dvorištu** na adresi Mihačeva draga 41, kojim upravlja tvrtka GRD d.o.o. Rijeka. Sve informacije, uključujući uvjete rada i zbrinjavanja građevnog otpada dostupne su na web stranici Građevinskog reciklažnog dvorišta, odnosno na telefonu +385 51 29 88 22, faksu +385 51 26 82 82, mobitelu +385 91 22 98 833 kao i e-mailu info@grd.hr. To je privatno reciklažno dvorište te se tamo odlaganje vrši uz naknadu.

Otpadni električni i elektronički uređaji i oprema?

S obzirom na to da je EE otpad klasificiran kao opasni otpad, on se iz kućanstava i gospodarstva mora sakupljati i odvoziti odvojeno od ostalog otpada.

Građani mogu naručiti besplatan odvoz vrsta EE otpada na cijelom području Republike Hrvatske na nekoliko načina:

- pozivom na besplatni telefon 0800 444 110 (od 8 do 16 sati)
- preko SMS-a na broj 098 444 110
- unosom naloga na web stranici www.eeotpad.com
- putem elektroničke pošte prijava@eeotpad.com

Na stranicama Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost može se pronaći popis tvrtki po županijama gdje se električni i elektronički otpad može osobno predati.

Više informacija o tome što je električni i elektronički otpad i druge korisne informacije mogu se dobiti na stranicama nacionalnog koncesionara za prikupljanje elektrootpada.

Prijava nepropisno odloženog krupnog otpada?

Građanin koji primijeti da je krupni otpad ostavljen pored baje za komunalni otpad, odnosno bačen u prirodu ili ostavljen na neko drugo mjesto koje nije predviđeno za odlaganje otpada, o tome može obavijestiti službenike Općine Klana. Poželjno je pripočiti i eventualna saznanja o osobi ili registraciji vozila kojim je nelegalni otpad dovezen. Samo čist kraj lijep je kraj. A o tome mora računa voditi svaki pojedinac i u konačnici cijelo društvo.

Ivana Vlaše

PROJEKT „ZAŽELI“ U 2020. GODINI

Projekt „Zaželi“, poznat i pod nazivom „Ruke pomažu“, program je zapošljavanja žena koje djeluju kao gerontodomačice i pružaju socijalne usluge pomoći starijim osobama te osobama u nepovoljnom položaju kao i svima kojima je pomoć i briga potrebna. Za krajnje korisnike sve navedene usluge su besplatne.

Razdoblje provedbe projekta traje 30 mjeseci od dana potpisivanja ugovora o projektu, što ujedno znači da projekt završava u drugoj polovici 2021. godine. Kako se isti pokazao izuzetno uspješan i djelotvoran, postavlja se pitanje što će se dogoditi kada projekt završi. O nastavku projekta rano je govoriti, no, svakako, ako bude raspisan novi natječaj na koji se Općina Klana može prijaviti, zasigurno će to i učiniti.

Na području općine Klana zaposleno je 9 gerontodomačica koje brinu o 39 korisnika, a svojim radom pružaju pomoć, podršku i potporu najpotrebitijima u njihovim kućanstvima. Podrška se ponajprije očituje u poslovanju pomoći u dostavi namirnica, pripremi obroka u kućanstvima krajnjih korisnika i održavanju čistoće stambenog prostora/domova korisnika, pomoći pri oblačenju i svlačenju, brizi o higijeni, pomoći u socijalnoj integraciji te u posredovanju u ostvarivanju raznih prava (dostava lijekova, plaćanje računa, dostava pomagala i sl.). Pružanje podrške krajnjim korisnicima kroz razgovore i druženje te uključivanje u društvo kao i pratnja i pomoć u raznim društvenim aktivnostima također su dio obveza gerontodomačica.

Na projektu je u 2020. godini radila Matea Piković

Ovim projektom potaknulo se zapošljavanje teže zapošljivih skupina žena – ponajprije žena iznad pedesete godina života, žena s invaliditetom, žena žrtava obiteljskog nasilja odnosno svih marginaliziranih skupina žena u društvu. S druge se strane osigurava poboljšanje standarda građana kojima se pomaže u njihovu domu te im se omogućuje da ostanu u svojoj sredini koju poznaju i koja im pruža osjećaj sigurnosti

čime im se istovremeno pruža mogućnost da zadrže i unaprijede postojeću kvalitetu života. Projektom se potaknula socijalna uključenost i povećala razina kvalitete života korisnika u lokalnoj zajednici.

Korisnici projekta na mjesečnoj bazi dobivaju pakete koji se 100 % financiraju iz Europskog socijalnog fonda. Paketi sadrže razne higijenske potrepštine, tako u jednom mjesecu dobiju kuhinjske ručnike, toaletni papir, tekući sapun, kremu za ruke, rupčice, šampon za kosu, vlažne maramice, pastu za zube, gel za tuširanje, a u drugom deterdžent za pranje posuđa, sredstvo za čišćenje stakla, omekšivač za rublje, sredstvo za pranje podova, osvježivač WC školjke i deterdžent za pranje rublja.

Korisnici se uvijek obraduju kada dobiju paket

Zbog okolnosti vezanih uz bolest Covid-19 te s ciljem sprječavanja širenja zaraze koronavirusom i očuvanja zdravlja najugroženijih mještana, od početka studenog 2020. godine gerontodomačice su samo djelomično posjećivale korisnike, odnosno obavljale su za njih samo nužne i neophodne poslove poput dostave lijekova, živežnih namirnica, toplog obroka i higijenskih potrepština te plaćanja računa.

Matea Piković

Skrb Općine nad najugroženijima

Tijekom protekle godine Općina Klana zaprimila je 31 paket Crvenog križa. Paketi su sadržavali osnovne živežne namirnice poput tjestenine, mlijeka, riže, soli i sl., a podijeljeni su osobama koje ostvaruju socijalna prava na području naše općine. Također, kao i svake godine, korisnicima iz programa socijalne skrbi podijeljena su drva za ogrjev.

Tradicionalno već dugi niz godina Općina Klana dijeli pakete osobama starijima od 80 godina kako bi svoje najstarije mještane počastila u božićno vrijeme. Lani je načelnica kao mali znak pažnje u neobičnoj i posebno teškoj godini božićne pakete podijelila svim umirovljenicima s prebivalištem na području općine Klana kako bi u njihov dom unijela barem malo promjene.

Revitalizacija kaštela Gradina u Klani

Gradina bi trebala "zasjati" najkasnije u svibnju 2021. godine i spremna dočekati nadolazeće ljeto za nastavak provedbe ljetnih kulturnih večeri.

Općina Klana je kao jedna od članica Urbane aglomeracije Rijeka prijavila projekt i potpisala Ugovor o financiranju Revitalizacije kaštela Gradina u Klani u iznosu od 767 071,25 kuna od čega bespovratna EU sredstva iznose 627 530,56 kuna, a udio Općine Klana 139 540,69 kuna. U zajedničkom projektu „Povežimo se baštinom“ sudjeluje deset gradova i općina Urbane aglomeracije Rijeka, a to su: Rijeka, Opatija, Kastav, Kraljevica, Lovran, Mošćenička Draga, Viškovo, Čavle, Kostrena i Klana. Pojedinačni projekti jedinica lokalne samouprave povezani su zajedničkim aktivnostima, a ukupna vrijednost cijeloga projekta iznosi 76 328 201,95 kuna. Gradovima i općinama koje čine Urbanu aglomeraciju Rijeka je za projekt „Povežimo se baštinom“ putem ITU mehanizma dodijeljeno 36,3 milijuna kuna bespovratnih EU sredstava. Projekt je prijavljen na Poziv postupkom izravne dodjele u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“

Projektom će cijeli prostor Urbane aglomeracije Rijeka postati atraktivniji građanima, posjetiteljima i poduzetnicima. Planirano unapređenje kulturne baštine i njenih infrastrukturnih dijelova kroz ovaj projekt doprinijet će u konačnici unapređenju turističke ponude i povećanju zapošljavanja u djelatnostima vezanima uz turizam. Projekt predviđa integrirani pristup navedenim lokalitetima, ali i cjelokupnoj baštini Urbane aglomeracije Rijeka kroz njezino mapiranje, izradu narativa, razvoj interpretacijskih planova, zajedničku prezentacijsku infrastrukturu, brand, plan promocije i strateško upravljanje.

Uz pripremu i/ili uređenje turističko-kulturne infrastrukture projektom su predviđene promotivne aktivnosti koje će voditi Turistička zajednica Grada Rijeke u suradnji s ostalim turističkim zajednicama uključenih jedinica lokalne samouprave u projektu kao dionicima projekta.

Foto: Matea Pavinčić

Cilj projekta je obnova, očuvanje i revitalizacija objekata kulturno-povijesne baštine te kreiranje nove kulturno-turističke ponude na području svih općina i gradova koji čine Urbanu aglomeraciju Rijeka, i to revitalizacijom 12 lokacija te izgradnjom jednog novog objekta. Planirane aktivnosti karakteristične su za svako lokalno područje, a cjelina međusobno čini integralni proizvod kulturne ponude čija je glavna poruka prezentacija bogatstva raznolikosti baštine, stilova života i kulturnih identiteta Urbane aglomeracije. Glavni interpretacijski centar nalazit će se u Rijeci, u prizemlju Filodrammatice, gdje se sada nalazi odjel Gradske knjižnice Rijeka. Kulturno-turistički posjetiteljski centar služit će kao mjesto na kojem se može saznati više informacija o kulturnoj baštini svih partnera uključenih u projekt.

Financijska struktura projekta Revitalizacije kaštela Gradina u Klani podrazumijeva 47 512,50 kn za izvođenje građevinskih radova vezanih uz adaptaciju prostora u svrhu ostvarivanja boljih uvjeta za kulturna i društvena događanja, 582 025 kn za dobavu i montažu scenske opreme i rasvjete te 108 733,75 kn za trošak osoblja za provedbu komponente pri čemu se radi o postojećem radnom odnosu.

Preostali dio financija otpada na plaćanje zajedničkih Studija izvodljivosti projekta te vidljivost i upravljanje cjelokupnim projektom.

Općina Klana uključila se u ovaj projekt jer nastoji obogatiti kulturnu i turističku ponudu odnosno brendi-

rati ovaj kraj kao destinaciju koja može ponuditi puno više od prekrasne prirode. Omogućavanjem kulturnih i društvenih događanja na području Gradine kao i naglašavanjem Gradine u onom dekorativnom smislu u noćnim satima obogatit će se ponuda i sama vizura Klane, a kroz zajedničku promociju svih projekata u okviru cjeline Povežimo se baštinom moći će se utjecati na vidljivost i prepoznatljivost Gradine te same općine Klana.

Planira se nabaviti dekorativna rasvjeta, pozornica, klupice, stolice... Javna nabava provodi se po strogim pravilima, a Gradina bi trebala "zasjati" najkasnije u svibnju 2021. godine i spremna dočekati nadolazeće ljeto za nastavak provedbe ljetnih kulturnih večeri koje će se održati ako to epidemiološka situacija bude dozvolila.

Ivana Vlaše

Agregat kao svojevremeni spas

Općina Klana je kulturne programe na Gradini počela provoditi 2017. godine, čak bez osnovnih tehničkih uvjeta – bez struje i pozornice. Osvrnemo li se na to vrijeme, dovoljno je sada reći da je to bio prilično hrabar potez. Teatar Gavran je iduće godine na Gradini prvi put u svom dugogodišnjem radu predstavu izveo pomoću agregata. Prilikom dogovaranja predstave "Sladoled" iskrnulo je pitanje: "Imate li možda na lokaciji trofaznu struju?" Kratko je uslijedila tišina nakon odgovora: "Nemamo tamo nikakvu struju!"

Šutnju je prekinuo obostrani smijeh popraćen konstatacijom da će održavanje predstave biti zaista velik izazov.

Godina 2019. donijela je električni priključak, znatno olakšala održavanje programa i eliminirala strepnju organizatora hoće li agregat izdržati.

A 2020., takva kakva je bila u svakom smislu, ostavila je traga i na ovom području djelovanja te su svi dogovoreni programi bili otkazani. Veseli nada da ćemo se u 2021. godini moći vratiti na Gradinu, a čak ako zbog epidemiološke situacije to ne budemo mogli, decentno dekorativno osvijetljene zidine koje noću stražare nad središtem mjesta donijet će ugodan prizor i doživljaj.

Foto: Sandro Princ

Ivana Marinčić

NAGRAĐENI NA SVEČANOJ SJEDNICI 2020.

Čitava se lanjska Rokova svela na misna slavlja i svečanu sjednicu Općinskog vijeća Općine Klana, održanu 16. kolovoza ispred Iovačke kućice na Liscu uz pridržavanje epidemioloških mjera i sa znatno manjim brojem uzvanika. Na sjednici su javno proglašeni dobitnici godišnjih Nagrada Općine Klana: Dragoljub Cvjetković (posmrtno), Ivanka Štemberger i Jura Moguš, a nagrađen je i učenik generacije školske godine 2019./2020. Juraj Štokom.

DRAGOLJUB CVJETKOVIĆ

Dragoljub Cvjetković rođen je 1948. godine. U Rijeci je završio osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje. Godine 1973. diplomirao je na studiju fizičke kulture na Pedagoškoj akademiji u Rijeci. Cijeli svoj radni vijek, u trajanju od pune 42 godine, proveo je u osnovnoškolskom obrazovanju kao učitelj tjelesne i zdravstvene kulture. Prvih 20-ak godina radio je u OŠ Klana, a do umirovljenja u OŠ Milan Brozović u Kastvu. U Klanu se preselio 1976. godine. Sportu se posvetio još u ranoj mladosti. Sa samo 16 godina postao je član Veslačkog kluba Jadran u kojemu je ostao aktivan do kraja svog života. U veslanju je postigao velike uspjehe, nekoliko puta bio je prvak bivše Jugoslavije i Hrvatske te član reprezentacije. Osim veslanjem aktivno se bavio i košarkom. U svom dugogodišnjem radu s djecom postigao je značajne rezultate u različitim sportskim disciplinama, posebice u košarci, plivanju i atletici. Temeljem toga je 1970. dobio i nagradu Grada Rijeke za izvanredan doprinos i postignute rezultate za unapređenje tjelesnog odgoja. Godine 2015. dobiva zahvalnicu Saveza sportskih društava Primorsko-goranske županije za dugogodišnji rad i osobni doprinos razvoju i popularizaciji školskog sporta. Osim na području sporta iskazao se i na polju humanitarnog djelovanja te mu Crveni križ dodjeljuje zahvalnicu za doprinos izvršenju programskih zadataka. Bio je dobrovoljni darivatelj krvi koji je krv dao 50 puta. Lani mu je Grad Kastav posmrtno dodijelio javno priznanje za rad i osobni doprinos razvoju i popularizaciji školskog sporta.

Dragoljub Cvjetković se od svog preseljenja u Klanu 1976. godine izuzetno vezao za naše mjesto, u slobodno vrijeme uređivao je okoliš Zatrepa, stajao na raspolaganju za pomoć svakome kome je bilo potrebno. Uvijek je ponosno isticao da živi u Klani.

Općinsko vijeće donijelo je odluku o dodjeli Nagrade Općine Klana Dragoljubu Cvjetkoviću za izniman

osobni doprinos sportskom odgoju i obrazovanju niza generacija s klanjskoga područja i promidžbu općine Klana. Nagrada je dodijeljena posmrtno i preuzela ju je Dragoljubova supruga Jadranka Cvjetković.

IVANKA ŠTEMBERGER

Ivanka Štemberger rođena je u Klani 1946. godine gdje je završila osnovnu školu. Srednju medicinsku školu pohađala je u Rijeci i neposredno po njezinu završetku 1964. godine zaposlila se u zdravstvenoj stanici Klana. Radila je u ambulanti i na terenu kao polivalentna medicinska sestra kurativne i preventivne medicinske poslove prilikom čega je surađivala s mjesnom zajednicom/općinom, osnovnom školom, društvom Naša djeca. Držala je tečajeve kućne njege i prve pomoći. Godine 1979. završila je višu medicinsku školu u Zagrebu – dispanzersko-patronažni smjer te radila na području općine Klana kao patronažna sestra te u savjetovalištu za dojenčad, predškolsku i školsku djecu. Početkom Domovinskoga rata sudjelovala je u organizaciji zdravstvene zaštite na području općine Klana. Reorganizacijom zdravstvene službe, kojom je donesen kriterij da je jedna patronažna sestra zadužena za 5 tisuća stanovnika, prihvatila je rad najprije u Rijeci, a potom u Viškovu. Kroz svoj je radni vijek bila uključena u tečaj za trudnice, grupu za potporu dojenju. Vodila je učenike srednje medicinske škole kroz patronažnu praksu, upoznavala studente medicine s radom u patronažnoj djelatnosti. Redovito se kroz svoj radni vijek stručno usavršavala. Više od 40 godina radila je u Klani i stoga je nebrojeno puta bila dežurna i vikendom i praznikom i stajala na raspolaganju pacijentima koji su trebali ordiniranu terapiju. I izvan svog radnog vremena mještani su je često pozivali zbog svojih zdravstvenih i socijalnih problema i nikada nikoga nije odbila. Odazivala se na pozive u svako doba dana i nastojala pomoći kako je najbolje mogla. U slobodno vrijeme bila je i društveno angažirana. Niz godina bila je član Planinarskog društva Pliš, desetak godina

dežurna sestra na natjecanjima vatrogasne mladeži u Klani. Svoje dane u mirovini provodi kao član Udruge umirovljenika općine Klana.

Ivanka Štemberger je tijekom svog radnog vijeka, a i nakon umirovljenja svesrdno stajala na raspolaganju svakome kome je trebalo pomoći i stoga joj je dodijeljena Nagrada Općine Klana za predano i uzorito djelovanje u području zdravstvene skrbi i zaštite.

JURA MOGUŠ

Jura Moguš rođen je 1950. u Gorincima u Općini Generalski Stol. Osnovu školu pohađao je u Lešću na Dobri i Trošmariji kod Ogulina nakon čega je upisao gimnaziju u Pazinu, a potom studij teologije u Rijeci. Svoje je svećeničko zvanje započeo kao župni vikar u župi Ogulin. Njegove prve svećeničke službe bile su u Krasnom i Kuterevu u trajanju od 9 godina. Potom je kraće vrijeme proveo u župi Lipa kod Duge Rese te 12 godina u župama Sušačka Draga i Krasica. Odlukom nadbiskupa Ivana Devčića 12. kolovoza 2001. premješten je u župu Klana u kojoj je nakon 19 godina djelovanja 2020. godine zaslužen dočekao mirovinu. Naši su se župljani već na samome početku dojmili velečasnog Moguša i oduševilo ga je što postoji molitvena grupa koja redovito moli krunicu za sve župljane i crkveni pjevački zbor. Uvijek je isticao da mu je najveća nagrada vidjeti zadovoljstvo i sreću na licima

vjernika jer se tada među njima osjeća kao dio obitelji, kao svoj među svojima. Velečasnog Moguša potpuno se uklopio u našu vjersku sredinu te prihvatio i njegovao sve tradicijske vjerske običaje. Stoga je primio Nagradu Općine Klana za izniman doprinos njegovanja vjerskoga života na području općine Klana.

JURAJ ŠTOKOM – UČENIK GENERACIJE ŠK. GOD. 2019./2020.

Juraj Štokom – učenik generacije školske godine 2019./2020. – sve je razrede u Osnovnoj školi Klana završio s odličnim uspjehom i uzornim vladanjem. Sudjelovao je na brojnim natjecanjima, a najveće uspjehe postigao je na županijskom natjecanju iz matematike kada je osvojio 2. mjesto te na županijskoj vjeronaučnoj olimpijadi. Mnogi su njegovi literarni radovi obavljani u publikaciji Čakavčići pul Ronjgi. Ponosno ističe da je prilikom posjeta Memorijalnom centru Domovinskog rata u Vukovaru na kvizu osvojio 1. mjesto. Aktivan je član mladeži DVD-a Klana. Okušao se u kick-boxingu i taekwandou, no njegova najveća ljubav i prvo mjesto u svijetu sporta je nogomet koji trenira od 2012. godine. Juraj je svoje školovanje nastavio u gimnazijskom sportskom smjeru i nada se da će postati uspješan nogometaš ili nogometni trener.

Ivana Marinčić

Juraj Štokom (učenik generacije šk. god. 2019./2020.), Jadranka Cvjetković (supruga posmrtno nagrađenoga Dragoljuba Cvjetkovića), Slavko Gauš (zamjenik načelnice), Željka Šarčević Grgić (načelnica), Jura Moguš (dobitnik nagrade), Igor Iskra (predsjednik Općinskog vijeća) i Ivanka Štemberger (dobitnica nagrade)

TREĆA FEŠTA OD KLOBASIC

Kada je početkom veljače 2020. godine izuzetno uspješno održana gastro-fešta pod nazivom K(l)obasica našiga kraja, nitko nije ni slutio da će to biti prva i posljednja manifestacija u godini. Organizatori – DVD Klana, Boćarski klub Sv. Rok Klana i Pjevački zbor Matko Laginja, te predstavnici pokrovitelja – Općine Klana, a i mnogi od posjetitelja, već su na licu mjesta kovali planove kako će sudjelovati u pripremanju kotlića za Rokovu i Gljivijadu, a bilo je riječi i o pokretanju nove gastro manifestacije vezane uz repu i palentu.

*Dok je još mogla biti gužva
Foto: Sandro Princ*

Fešta se održala treći put, a o napretku iste svjedoči i promjena naziva od Klobasice klanjskiga kraja do K(l)obasice našiga kraja. Lokalno klanjsko društvo je nakon samo dva izdanja preraslo u događaj koji zanima širu javnost. U natjecateljskom dijelu lani su sudjelovala 24 natjecatelja s 19 kuhanih i 16 suhih primjeraka kobasice. Kuhane kobasice ocjenjivali su sami natjecatelji, a suhe su mogli ocjenjivati svi prisutni i ujedno sudjelovati u nagradnoj igri, a o kakvim je nagradama bila riječ, da se iščitati samo po sebi.

Među natjecateljima su se posebno istakli Andrej Piković (1. mjesto), Luca Marchetti (2. mjesto) i Ivica Udović (3. mjesto) u kategoriji suhe kobasice te Gvido i Nevenka Gržinčić (1. mjesto), Ivica Udović (2. mjesto) i Dario Gržinčić (3. mjesto) u kategoriji kuhane kobasice.

Foto: Željka Beba Piković

Foto: Željka Beba Piković

Organizatori su vodili računa da svi posjetitelji budu potpuno siti te poslužili njoke s lovačkim gulašom i pregršt domaćih kolača. Prisutne je zabavljala glazbena skupina Žažara. Svi su se posjetitelji, a posebice članovi i članice Pjevačkog zbora Matko Laginja – jednog od organizatora, pridružili pjesmi.

Ivana Marinčić

Multimedijalni centar

SVE ŠTO NISMO

U prošlom broju Glasnika, objavljenom u siječnju 2020. godine, moglo se čitati o formiranju mlade glazbene skupine u Multimedijalnom centru koja je sebi nadjenula ime Raspad sistema. Pogled unatrag, mora se priznati, pokazuje da je izabrani naziv bio više no vizionarski. Istoimena je bila gotovo pa čitava 2020. godina.

A planova je bilo ko u priči. Trebao je Centar proslaviti veliku 15. godišnjicu od početka djelovanja, trebala je Gradina odjekivati još ugodnije i jače no prethodnih godina. Kad tamo: ništa! Čak ni „g“ od Gljivijade, ni „p“ od Prosinca u Klani, ni „r“ od Rokove. Mogli bismo unedogled nabrajati sve što nismo realizirali što Centru ne pristaje ni po svrsi ni po duhu djelovanja.

Nakon što je u ožujku 2020. objavljeno da se koronavirus sve više širi te su dan za danom počele stizati preporuke vezane za javna okupljanja i boravak u zatvorenim prostorima te sve druge, sada već svima predobro poznate mjere poput obveze nošenja zaštitnih maskica na licima, korištenja dezinfekcijskih sredstava i sl., Centar je potpuno promijenio način rada – sve su radionice u potpunosti stavljene u mirovanje, a knjige su se rezervirale telefonski i preuzimale na ulaznim vratima (krajem ožujka i u travnju čak ni to nije bilo moguće). Sve planirane aktivnosti za proslavu 15. rođendana, koja je trebala biti održana 15. svibnja, otkazane su. Došlo je u lipnju čak i do popuštanja mjera vezanih uz javna okupljanja te je još uvijek postojala nada da će planirani program Klanjskih ljetnih večeri na Gradini biti moguće

održati, no baš krajem mjeseca broj zaraženih počeo je rasti i mjere su ponovno pooštrene što je uzrokovalo otkazivanje svih programa.

NADOKNADA

Društveno neaktivna godina iskorištena je za intenzivnije pozadinsko djelovanje i rad na projektima. Kako je Centar uvijek pratio trendove, štoviše bio korak ispred drugih po pitanju objedinjenja različitih sadržaja na jednom mjestu, uspješno je proveden projekt novih tehnologija, gotovo u potpunosti financiran od strane PGŽ, a za koji je svoju donaciju dala i Erste banka. Tako se sada rijetko koji društveni subjekt može pohvaliti opremom kojom raspolaže MMC Klana, a koja uključuje interaktivni stolić za djecu, pametni digitalni ekran u kombinaciji s pametnim kockama. Tableti, projektor, platno, prijenosno računalo samo su dio prateće opreme za koju se danas podrazumijeva da je svatko ima. Projekt novih tehnologija odnosno njegov cilj – korištenje opreme, nažalost, još uvijek čeka bolje dane.

U tijeku je i provedba velikog projekta obnove vatrogasnog doma, na čemu treba čestitati DVD-u Klana, unutar kojega će se uvjeti rada u MMC-u znatno poboljšati (nova stolarija, krov, fasada, lift), a Centar će dobiti nova stolna računala i nove police za knjige.

No, kad-tad, nakon što nam život postane onakav kakav je bio prije pandemije, Centar sada ima garanciju da će njegovo djelovanje biti još kvalitetnije, suvremenije i bolje. A sve ono što nismo, bez brige, nadoknadit ćemo.

Ivana Marinčić

Digitalni interaktivni stol i pametne kocke još su uvijek rijetkost u javnim prostorima, no ne i u MMC-u

Više no izazovna vrtićka godina

Malo je reći da je 2020. godina bila izazovna, no naš se vrtić „Maza“ uspješno snašao i prilagodio osluškujući želje i potrebe svakog djeteta kako bi se bez obzira na sve djeca osjećala ugodno i sigurno dok su odvojena od svojih obitelji.

KALENDARSKA GODINA POČELA JE UOBIČAJENO

Početak lanske kalendarske godine obilježilo je veselo razdoblje maškara kada su djeca imala priliku svakog četvrtka postati godišnje doba, likovi iz bajki, „obojiti“ svijet u neku od najdražih boja ili širiti ljubav povodom dana zaljubljenih – Valentinova, a sve uz pomoć svojih roditelja i vrijednih starijih članova obitelji koji su zajedno s njima stvarali kreativne kostime. Maškare su ispraćene tradicionalnim paljenjem pusta ispred vrtića na *pu-sni pondiljak*.

Vrtić je nastavio suradnju s profesoricom Ivanom Marinčić iz Općine Klana koja je svakog utorka i četvrtka provodila sate ranog učenja njemačkog jezika u starijoj mješovitoj skupini „Lollipop“. Djeca su je svaki tjedan željno iščekivala i naučila kako na njemačkom jeziku pozdraviti na dolasku i odlasku, kako zahvaliti, zamoliti i sl. te se upoznali s bojama, brojevima, godišnjim dobima..., a sve kroz zanimljive igre i pjesmu. Uz njemački jezik s djecom starije mješovite skupine provode se i brojne aktivnosti na engleskom jeziku. Razne izraze, pojmove i običaje na stranom jeziku djeca usvajaju kroz razgovor, igru, pjesmu uz pokret i likovne aktivnosti. U svakom slučaju djeca radosno prihvaćaju aktivnosti koje se održavaju na stranim jezicima te vrlo brzo usvajaju i savladavaju sve zadatke koje se pred njih stavi.

Na početku 2020. godine sve je bilo uobičajeno i djeca su bezbrižno sudjelovala u maškaranim aktivnostima

A ONDA?

A onda se u mjesecu ožujku pojavio koronavirus i sve je stalo, stalo do te mjere da prema uputama Stožera civilne zaštite RH zbog pandemije bolesti uzrokovane virusom COVID-19 vrtić nije radio, i to sve do prve polovice svibnja.

Svi su s radošću dočekali ponovno otvorenje vrtića tijekom mjeseca svibnja kada su odgajateljice s djecom provodile aktivnosti na temu higijene i očuvanja zdravlja te oformile centar „liječničke ordinacije“.

Kako bi djeci približile svijet kukaca, koji su često posjećivali vrtić, odgajateljice su prema interesima i željama djece zajedno s njima izgradile „Muzej Prirodoslovnih Maza“ u kojem su se mogli naći razni primjeri kukaca: od mrava u mravinjaku, bogomoljke, leptira, bubamara, pčela...

Kroz šetnju se upoznaje i mjesto življenja i priroda

Ljetne mjeseci obilježile su aktivnosti na vanjskom prostoru uz najzdraviju tekućinu – vodu. Pripremljen je niz zabavnih istraživačkih aktivnosti prilikom kojih su djeca proučavala vodu kao dio naše svakodnevne higijene i prehrane, kao stanište za životinje, kao sredstvo za razne eksperimente.

Poštujući epidemiološke mjere zbog pandemije, djeca su više vremena provodila vani gdje su se provodile aktivnosti za poticanje tjelesnog i psihomotornog razvoja kroz vježbe, igru i ples uz najdraže pjesme. Neizostavne su bile i šetnje usputno iskorištene za istraživanje mjesta življenja i prirode.

Istraživanje se nastavilo i sudjelovanjem na Festivalu znanosti s temom „kultura znanosti“ koji se po prvi puta održao virtualno te su mali istraživači vrtić predstavili videouratkom na temu botanike i medicine uz pomoć velikih znanstvenika Carla Linnea koji je „došao“ u mlađu mješovitu skupinu „Mišići“ i Wilhelma Röntgena koji je „posjetio“ velike „Lollipopse“. Vrtićki se video nalazi i na službenim stranicama Festivala znanosti.

Zbog smanjenog broja djece i privremenog zatvaranja vrtića nije bilo moguće pripremiti tradicionalnu završnu dječju priredbu. Odgajateljice su se odlično snašle te s cijelim timom Dječjeg vrtića Maza djeci i roditeljima poklonile šaljivu priredbu iznenađenja u kojoj su glavni protagonisti bili obitelj Mazić i njihova situacija u doba pandemije.

NOVA PEDAGOŠKA GODINA

Nova pedagoška godina sve više podsjeća na godine prije pandemije premda se uvelike od njih razlikuje jer osoblje nosi zaštitne maske, na ulazu se mjeri temperatura i sl.

U jesenskom razdoblju obilježili su se Dani kruha kada su djeca imala priliku usitnjavati žito i kukuruz, vagati brašno, mijesiti svoje male kreativne kruščiće i ukrasiti ih raznovrsnim sjemenjem te ih u vrtićkoj kuhinji i ispeći. Izradili su i plakate s fotografijama aktivnosti kako bi prikazali proces nastanka kruha.

U vrtiću se 9. 11. obilježio i Svjetski dan izumitelja te su djeca upoznala stvarne izumitelje iz raznih znanstvenih područja, ali i one izmišljene poput profesora Balthazara, i okušala se u izradi vlastitih izuma.

*Veselo i radno
ujesen*

Povodom obilježavanja Dana sjećanja na žrtve Vukovara, 18. 11., izrađena je zastava Republike Hrvatske te svijeće od kartonskih tuljaca s različitim motivima Vukovara. Roditelji su pri dolasku po svoje dijete imali priliku na ulazu u vrtić zapaliti svjećicu u znak sjećanja na stradale u ratu.

Za kraj kalendarske godine pripremljena je božićna priredba kao i svake godine, no ipak na nešto drugačiji način. Kako roditelji nisu mogli prisustvovati nastupu zbog epidemioloških mjera, snimljen je video i poslan roditeljima kao blagdanska čestitka.

Prosinac nas je sve ove godine ugodno iznenadio i poklonio nam puno snijega kojemu su se, naravno, najviše obradovala djeca i maksimalno ga iskoristila za proučavanje otisaka svojih čizmica i razne snježne kreacije

*Najdraža
blagdanska
čestitka
svakom
roditelju*

Jaslička je skupina, iz čije se sobe često čuje glazba i smijeh, početkom pedagoške godine dobila naziv „Žabice“. Odgajateljice ondje njeguju i kreiraju okruženje u kojem djeca na osnovi vlastitih iskustava i interakcija sa svijetom koji ih okružuje stvaraju vlastita nova znanja. Hrabre su se „Žabice“ krajem godine pripremale za svoj božićni nastup pred kamerom što nije nimalo lako izvesti s obzirom na to da se radi o najmlađoj skupini djece.

Djeca su neobičnu 2020. godinu ispratila prskalicama te prigodnim pjesmama i igrama, ova blaža pedagoška godina i dalje traje, a ostaje i nada da će iduća, 2021./2022. biti onakva na kakve smo svi bili ranijih godina navikli.

Tamara Klasan Brnčić, pedagoginja

OŠ KLANA USPJEŠNO ODGOVORILA NOVIM IZAZOVIMA

Godinu 2020. obilježila je zdravstvena kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa koja je pred društvo postavila velike zahtjeve pa tako i pred učenike, učitelje i roditelje, osobito po pitanju načina održavanja nastave.

Online, online

I učitelji i učenici i roditelji našli su se gotovo preko noći u novonastaloj situaciji. Od 16. ožujka 2020. nastava se počela održavati na daljinu. Osnovale su se virtualne učionice, a na televizijskom kanalu krenula je s radom Škola na trećem za učenike kao podrška u savladavanju školskog sadržaja. Učitelji, učenici i roditelji morali su se brzo prilagoditi takvom načinu rada. Loomen, Teams, Yammer i slične platforme za virtualno održavanje nastave postale su sastavni dio svakodnevice. Olakotna okolnost bila je što je u siječnju u školu stiglo 50 tableta za učenike starijih razreda pomoću kojih je takav oblik nastave mogao zaživjeti. Nakon početnih tehničkih teškoća sa stabilnošću internetske veze, brojem računala po učeniku unutar obitelji i snalaženjem učenika, nastava se počela odvijati ustaljenim ritmom. Tijekom nastave na daljinu učenici su motivirano i savjesno sudjelovali u radu, a posebno je veselila njihova izuzetna inventivnost i kreativnost koju su pokazali pri izradi projekata ili posebnih zadataka. Dio njihovih kreativnih uradaka Škola je redovito objavljivala na svojim mrežnim stranicama, društvenim mrežama i u virtualnoj knjižnici. Dana 25. svibnja 2020. godine učenici mlađih razreda vratili su se u škole, dok se nastava za učenike starijih razreda održavala *online* do samoga kraja školske godine.

Već dugo aktualan rad Nike Businello

ZAVRŠETAK PROTEKLE I POČETAK TEKUĆE ŠKOLSKE GODINE

Na kraju školske 2019./2020. godine upriličen je oproštaj s generacijom učenika osmog razreda. Učenicom generacije proglašen je Juraj Štokom, a za izuzetna postignuća tijekom školovanja nagrađeni su i Franko Crnić, Maxim Samaržija i Matija Valenčić. Ta školska godina nije bila posljednja samo za osmaše nego i za djelatnicu Jadranku Herceg, učiteljicu likovne kulture koja je otišla u zasluženu mirovinu nakon gotovo 25 godina rada u ovom kraju. Ona je dugi niz godina animirala i poticala generacije učenika na kreativnost u likovnom izričaju i kao mentor učenicima sudjelovala i osvajala mnoge nagrade na najznačajnijim natjecanjima u području likovne kulture. Današnje likovno uređenje unutarnjeg prostora nosi njen potpis u mnogim radovima koji krasi školske zidove.

Nova školska godina odnosno nastava u rujnu počela je uobičajeno u školskim klupama, no uz pojačane epidemiološke mjere. Održavala se u matičnim učionicama, a učenici i svi zaposlenici škole imali su obvezu nošenja zaštitnih maski, Primorsko-goranska županija je kroz program „Budimo odgovorni“ osigurala sredstva za nabavu dodatnog higijenskog materijala, a uz pomoć donacije u sanitarne čvorove uvela se topla voda.

U prvi razred upisano je 13 učenika koje je načelnica Općine Klana Željka Šarčević Grgić prigodno pozdravila i uručila im poklon bonove. U prvom polugodištu nastava se održavala u školi uz provođenje svih propisanih epidemioloških mjera sve do 14. prosinca kada se zbog povećanog rasta oboljelih u Primorsko-goranskoj županiji za učenike starijih razreda ponovo organizirala nastava na daljinu.

Najuspješniji osmaši iz šk. god. 2019./2020. s razrednicom (razrednica Manuela Varljen, Maxim Samaržija, učenik generacije Juraj Štokom, Franko Crnić i Matija Valenčić)

Oproštaj s osmašima

Škola se lani po običaju uključila u tradicionalni zimski pohod na Pliš. Tada se još sve činilo „normalnim“ i nije se govorilo o „novom normalnom“

Primanje prvašića prvog dana nove školske godine s razmakom, zaštitnim maskicama, smanjenim brojem prisutnih...

Iako je godina bila krizna, učenici klanjske škole uspjeli su uživati u nekim uobičajenim aktivnostima, sudjelovati na natjecanjima i ostvariti zapažene rezultate. Tako su prije krize izazvane pandemijom su-

djelovali u tradicionalnom zimskom pohodu na Pliš u organizaciji Planinarskog društva Pliš, humanitarnim akcijama, školskim karnevalskim zabavama i terenskim nastavama. Jednu od većih radosti predstavio im je odlazak na utakmicu Rijeka – Dinamo u veljači na koju se odazvao izuzetno velik broj učenika i učitelja škole. Uprava HNK Rijeke osigurala je besplatne ulaznice, pozvala učenike na učlanjenje i novoučlanjenima dostavila poklon pakete.

NATJECATELJSKI DUH

Usprkos neuobičajenom načinu rada i pohađanju škole *online* velik je broj učenika u protekloj školskoj godini sudjelovao na natjecanjima. Na Lidranu su Školu u prethodnoj školskoj godini predstavljali Ivan Ladenhauser, Lena Gajica i Hana Kasumović, na Vjeronaučnoj olimpijadi su 2. mjesto osvojili Petra Šljivić, Lana Hlaban, Juraj Štokom i Melani Filčić, na županijskom natjecanju iz matematike bili su Dominik Bogmić i Paulo Medvediće, a u polufinale HIPPO natjecanja iz engleskog jezika plasirali su se Patrik Vlaše i Vito Marinčić. U ekipnom natjecanju Djevojčice u STEM-u sudjelovale su Petra Šljivić, Rebeka Grgurić, Ariana Gauš i Lana Hlaban, a na županijskom natjecanju Čitanjem do zvijezda Ariana Gauš, Tara Sanković i Rebeka Grgurić.

Sudjelovanje na natjecanjima nastavilo se i u tekućoj školskoj godini. U prvom polugodištu školske godine 2020./2021. održano je međunarodno natjecanje Matematički klokan na kojemu su nagrađeni Noemi Iskra i Lucas Silić. Natjecanje Čakavčići pul Ronjgi donijelo je Evi Keškić prvu, a Adriani Vidaković drugu nagradu za mlađi uzrast te Rafaelu Gaušu drugu nagradu za stariji uzrast. U prvom kolu ekipnog natjecanja Matematičke lige sudjelovali su Noel Rubiša, Matija Tarlać, Vito Marinčić, Paulo Medvediće, Nika Businello i Kristijan Šestan, dok će u nastavku lige od 4. kola sudjelovati još i Dominik Bogmić, Lena Gajica, Nika Raspor i Lori Šnajdar.

Odlazak na utakmicu Rijeka – Dinamo djeci je pričinio veliko veselje

ULAGANJA

Naša je škola u veljači 2020. predstavljena na Kanalu RI, a u lipnju 2020. je Novi list objavio članak pod nazivom Učenicima i nastavnicima virtualna petica za odrađenu „online školu“. Kako bi rezultati rada bili što bolji, potrebno je stalno unaprjeđivati i uvjete što iziskuje materijalna ulaganja.

U školi i dalje djeluje program ranog učenja engleskoga jezika za učenike od 1. do 3. razreda i program produženog boravka za učenike 1. i 2. razreda. Ove aktivnosti sufinancira Općina Klana. Programe čuvanja učenika putnika, Asistent u nastavi i Likovne radionice financira Primorsko-goranska županija. I dalje se provodi nastava slovenskog jezika po C modelu kao izborni predmet, odobrena od Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Tijekom 2020. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja financiralo je didaktičku i sportsku opremu, lektiru, računalnu opremu, licence i udžbenike za učenike od 1. do 8. razreda. Primorsko-goranska županija financirala je sanaciju dugogodišnjeg problema na kanalizacijskom sustavu sanitarnog čvora. Općina Klana financirala je nabavu klimatizacijskog uređaja za grijanje učionice produženog boravka u poslijepodnevnim satima i sanaciju bravarije hodnika koji spaja zgradu škole sa školskom sportskom dvoranom. Škola Klana sanirala je od vlastitih sredstava dijelove hodnika postavljanjem novih laminata, uredila prostor jednog kabineta za nastavnike, nabavila garderobne i pomoćne ormare za tehničko osoblje i nova pvc-vrata za četiri učionice.

**Ravnateljica OŠ Klana
Jelena Grbčić Samardžić, dipl. uč.**

Malo na KAJ, malo na ČA

Oća iz Klane, mat iz Studene
i kako ću nego malo mišat
naše lipe dijalekte.
Va Klani gren va kišu,
a va Studeni zajden van iz kuće.
Poneštru otpren va Studeni,
a va Klani zapren okno.
Nogomet va Klani igran z balu,
a kad san va Studeni,
onda s loptu bižin po igralištu.
Kad va Studeni zasviti žuto sunce,
onda znan da Klanu grije žovto sonce.
Va svoji kamari složin igrače,
a va Studeni man igračke.
Tako mi je lipo,
osjećan se bogato
kad govorim dva dijalekta
to je naše zlato.

Rafael Gauš, 5. razred (šk. god. 2019./2020.)
Mentorica: Anamaria Rubinić, prof.

OŠ Klana 2. na vjeronaučnoj olimpijadi

Županijsko nadbiskupijsko natjecanje iz vjeronauka za učenike osnovnih i srednjih škola Riječke nadbiskupije, održano je 2. ožujka 2020. na Srdočima. Uvodni dio održan je u župnoj crkvi Svetog Križa gdje je sve ekipe pozdravio nadbiskup Ivan Devčić i tom prigodom zahvalio organizatorima natjecanja, a posebno predstojnici Katehetskog ureda za katoličke škole Riječke nadbiskupije dr. sc. Kseniji Rukavini Kovačević i ravnatelju OŠ Srdoči Ivanu Vukiću.

Na natjecanju je sudjelovalo 25 osnovnoškolskih i 13 srednjoškolskih ekipa u pratnji svojih mentora – vjeroučitelja. Samo je natjecanje podijeljeno u tri dijela: individualno rješavanje testova znanja, ekipno natjecanje u vjeronaučnoj tomboli te na kraju finalno natjecanje u igri: „Tko želi biti Isusov milijunak?“, a lanjska je tema bila „Sveti Vinko Paulski, apostol milosrdne ljubavi – Vinkova karizma u Hrvatskoj.“ Prigodne riječi prije početka natjecanja natjecateljima je uputila provincijalna poglavarica Družbe sestara milosrdnica Majke Dobroga Savjeta u Rijeci, Časna Majka Anamarija Rakocija istaknuvši važnost Sv. Vinka Paulskog koji je svoju mladost žrtvovao za milosrdna djela te osnivao družbe i udruge koje pomažu siromasima. Upravo takva je i Družba sestara milosrdnica kojoj je Časna Majka Anamarija Rakocija na čelu.

Voditeljica i mentorica naše klanjske ekipe, vjeroučiteljica Ana Ribarić, naglašava da je ekipu sastavila na način da je na nastavi vjeronauka izabrala četvero najboljih, a to su bili: Petra Šljivić, Lana Hlaban, Juraj Štokom i Melani Filčić. Djeca su vježbala ujutro u školi, potom u slobodno vrijeme u popodnevnim satima, a čak i poneku subotu. Ustrajan i predan rad rezultirao je i osvojenim izvanrednim 2. mjestom, a taj rezultat još više dobiva na težini kada znamo da se naša ekipa plasirala ispred svih riječkih gradskih osnovnih škola. Nimalo zanemariva nije ni činjenica da je naša ekipa došla iz najmanjeg mjesta po broju žitelja, a samim time i iz najmanje škole.

Na natjecanju je pobijedila ekipa iz OŠ Čavle. Godi činjenica da su djeca svojski zapela u učenju u namjeri postizanja čim boljeg rezultata. Uloženi trud za osvojeno 2. mjesto potiče ih na to da svjedoče vjeru, ne samo usvojenim znanjem nego i odabirom vjeronauka kao izbornog predmeta u školi. Zadana tema nije predviđena u redovnom nastavnom programu vjeronauka u školi te se za nju trebalo posebno pripremati. Tim više je ovo 2. mjesto cjenjenije.

Na natjecanju je pobijedila ekipa iz OŠ Čavle. Godi činjenica da su djeca svojski zapela u učenju u namjeri postizanja čim boljeg rezultata. Uloženi trud za osvojeno 2. mjesto potiče ih na to da svjedoče vjeru, ne samo usvojenim znanjem nego i odabirom vjeronauka kao izbornog predmeta u školi. Zadana tema nije predviđena u redovnom nastavnom programu vjeronauka u školi te se za nju trebalo posebno pripremati. Tim više je ovo 2. mjesto cjenjenije.

Juraj Štokom, Melani Filčić, Petra Šljivić i Lana Hlaban – članovi ekipe koja je osvojila 2. mjesto na vjeronaučnoj olimpijadi

Blagdan Cvjetnice i Uskrsa

Proslave blagdana Cvjetnice i Uskrsa u 2020. godini zbog koronavirusa nisu mogle biti održane na uobičajen način. Prema uputama Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenta, koje su svećenici u svojim župama dobili od nadbiskupa Ivana Devčića, slavlja su bila znatno izmijenjena. Tako na Cvjetnicu nije održana procesija, svećenici su toga dana, pridržavajući se sanitarnih odredaba, blagoslovili malu količinu maslinovih grančica bez vode, a manji broj vjernika uzeo je sebi grančice. Pjevana „Muka i smrt Isusova“ održana je u prisustvu tek nekoliko vjernika.

Obredi Velikog tjedna također su protekli u skraćenoj verziji. Ni na Uskrs nije održana uobičajena procesija. Hranu je na blagoslov mogao donijeti jedan član kućanstva dobivši preporuku da u svojoj kući nakon zajedničke molitve Očenaš zazove Božji blagoslov uz upaljenu svijeću, a svećenici su nakon Euharistije u crkvi molili za sve vjernike. Eto, tako smo najveći kršćanski blagdan proslavili s poteškoćama, a za utjehu nam mogu poslužiti riječi preuzvišenog kardinala Josipa Bozanića koje su se mogle čuti s televizijskih ekrana: „Ovih dana smo svi prisiljeni ostati u svojim domovima, sabrani u obiteljima. Stoga se čini da ove godine Isus sa svojim učenicima želi na osobit način ući u naše domove.“

Tijelovo bez prvopričesnika

Tijelovo predstavlja svetkovinu u spomen na ustanovljenje euharistije koja je nastala u 13. stoljeću, a uveo ju je Sveti Otac Papa Urban IV. Naša je župa ovaj blagdan proslavila po starom dobrom običaju svečanim misnim slavljem nakon kojega je uslijedila procesija središtem Klane. Običaj da se na blagdan Tijelova u Klani proslavi primanje sakramenta prve svete pričesti ovaj je put izostao jer Stožer civilne zaštite nije izdao dozvolu za okupljanje. Sama procesija protekla je u molitvi i zagovoru pred sva četiri lijepo ukrašena oltara. Nekolicina nazočnih sjetno je prokomentirala: „Se je lipo ukrašeno, ali fali nan ukras ove procesije, a to su prvopričesnici.“ Prisutnih je vjernika bilo vidljivo puno manje u odnosu na prethodne godine iz dobro nam znanih razloga.

Sakrament prve svete pričesti

Samo deset dana nakon blagdana Tijelova, u nedjelju 21. lipnja 2020., 16 je djevojčica i dječaka iz naše župe Svetog Jeronima iz Klane i župe Svetog Antona iz Šapjana primilo sakrament prve svete pričesti. Ovaj je put, nakon što su roditelji prvopričesnika dali svoje pisane suglasnosti, dobivena i suglasnost

Stožera civilne zaštite. Misno je slavlje započelo svečanim ulaskom u crkvu šesnaestoro djece u prekrasnim bijelim haljama. Tijekom mise su prvopričesnici izveli kraći scensko-glazbeni program uz članove pjevačkog zbora iz OŠ Klana „Laginjići“. Sve je bilo ukusno i skladno zahvaljujući vjeroučiteljici, vrijednoj Ani Ribarić. Lica nazočnih roditelja odavala su sreću i zadovoljstvo, a crkva sv. Jerolima je nakon dužeg vremena bila dobro popunjena. Primanje sakramenta svete potvrde lani je, nažalost, izostalo pa će ovu stranicu slikovno krasiti samo prvopričesnici.

Lanjski prvopričesnici

Proslava blagdana Velike Gospe i Sv. Roka

Svetkovina Velike Gospe 2020. godine bila je u znaku 70. godišnjice od proglašenja dogme Marijina uznesenja na nebo. Dana 1. 11. 1950. papa Pio XII. svečano je proglasio istinu vjere, Marijino uznesenje s tijelom i dušom u nebesku slavu.

U našem je Gospinu svetištu u Strmašćici obilježen ovaj blagdan koji je jedan od najvećih kršćanskih blagdana. Svečano misno slavlje, na koje su se odazvali vjernici iz klanjske župe, ali i susjednih župa, predvodio je velečasni Kristijan Malnar, naš novi svećenik kojemu ovom prigodom želimo puno Božjeg blagoslova za uspješan duhovni rad u našoj župi. U prigodnoj propovijedi velečasni Malnar osvrnuo se na Marijin primjer uznesenja za sve ljude. Zbog situacije s koronavirusom mogla se primijetiti nazočnost znatno manjeg broja vjernika od uobičajenog, a iz jednakih razloga nije održana ni uobičajena svečana procesija.

Blagdan Svetog Roka, sveca suzaštitnika naše župe, proslavljen je dvjema svetim misama u istoimenoj crkvi. I na ovim misnim slavljinama bilo je prisutno manje vjernika no što ih bude u „normalnim“ okolnostima. Dobar dio vjernika mise je pratio ispred crkvice, na otvorenom i poštujući socijalnu distancu.

Advent i Božić u našoj župi

Svakom je vjerniku katoliku advent ili došašće jedan od najznačajnijih razdoblja u crkvenoj godini. Slavi se ranojutarnjim misama koje počinju u 6 sati ujutro i održavaju se tijekom mjeseca prosinca svaki dan osim nedjelje, a koje vjernički puk naziva „zornice“. Održano je tako 21 misno slavlje, a prema preporukama Stožera civilne zaštite na misama je bilo od 20 do 25 vjernika na propisanoj udaljenosti i sa zaštitnim maskama. Ovo je tek četvrtina od broja vjernika koji su zornicama nazočili prijašnjih godina.

„Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim“ (LK 2,14). Ovim su riječima anđeli objavili i proslavili Isusovo rođenje u Betlehemu. Božić, jedan od najvećih blagdana katoličke crkve, u našoj je župi dočekan slavljenjem svete mise na Badnjak u 21 sat, a ne tradicionalno u ponoć. Takva je, naime, bila odredba državnog Stožera civilne zaštite. Tužno je bilo vidjeti jako mali broj vjernika na misi i prisjetiti se prošlih vremena kada je dio vjernika misu slušao ispred crkve jer u nju nije mogao ući zbog popunjenosti. Na sam Božić kao i narednoga dana, na blagdan Svetog Stjepana, služene su ukupno četiri prijepodnevnice mise.

Božić kao blagdan promiče i podrazumijeva mir, radost življenja, vjeru u dobro. Ove riječi se ponajviše očituju u jednoj od najljepših božićnih pjesama „U to vrijeme godišta“. Riječi te pjesme svakom vjerniku šalju duboku poruku o važnosti slavljenja Božića. Svoj veliki doprinos slavljenju ovog blagdana dala je i Općina Klana dekoracijama ispred crkve i iza zgrade Općine – četiri adventske svijeće te svijetleći anđeli pravi su praznik za oko i dušu.

Općinske božićne dekoracije – praznik za oko i dušu

70 godina misništva

Godina 2020. neće u župi Klana po pitanju svećenika ostati zapamćena samo po odlasku svećenika Jure Mogaša radi mirovine i dolasku novog svećenika Kristijana Malnara. Naime, u toj je godini obilježena jedna

velika obljetnica koja zaslužuje sve čestitke, a ona se tiče monsinjora Milana Simčića koji je proslavio čak 70 godina misništva.

Monsinjur Milan Simčić obljetnicu je proslavio misom zahvalnicom u Domu sv. Nikole Tavelića u Grottaferrati u blizini Rima na svetkovinu Duhova. Zapišimo sada samo toliko i strpimo se da okolnosti dozvole dolazak monsinjora u Klanu kada ćemo od njega samoga moći čuti više riječi.

Velečasni Kristijan Malnar naš novi svećenik

Naša je župa Svetoga Jeronima u Klani 13. srpnja 2020. odlukom riječkog nadbiskupa dr. Ivana Devčića dobila novog župnika u osobi velečasnoga Kristijana Malnara. Velečasni Malnar podrijetlom je iz mjesta Turke iz prekrasne Kupske doline u Gorskom kotaru. Mjesto Turke od svima nama tako dragog svetišta Majke Božje Karmelske na Svetoj Gori kod Gerova dijeli otprilike 20 kilometara nove Kupske magistrale. 36-godišnji velečasni Malnar dosad je jednu godinu službovao kao đakon u župi Svetog Nikole Biskupa na Krnjevu u Rijeci. Kao kapelan službovao je pet godina u župi Svetog Križa na Srdočima, a kao svećenik u župi Krista Kralja u Matuljima te u župi Majke Božje Karmelske na Donjoj Drenovi.

Obratili smo se velečasnom Malnaru sa zamolbom za kraći razgovor kako bismo ga predstavili u općinskom listu te mu ovom prilikom zahvaljujemo što je dio svoga vremena odvojio za naš Glasnik.

Mlad ste svećenik s relativno kratkim stažem u pastoralnoj službi. Kakvi su Vaši dojmovi o župi Svetog Jeronima u Klani?

Prvi dojmovi su više nego pozitivni, u prvim kontaktima sa župljanima iskazujem veliko zadovoljstvo prijemom i iskazanom dobrodošlicom. Odmah se vidi da je to župa s puno dobrih ljudi spremnih na pomoć i suradnju za dobrobit svih nas. Mala iskra Božje ljubavi može puno učiniti kako bi druge potaknula na djelovanje.

Što mislite o organizaciji rada vjernika laika, odnosno o crkvenom pjevačkom zboru, čitačima, pastoralnom i ekonomskom vijeću, ministrantima, osoblju koje se brine za red i čistoću u crkvi, malom pjevačkom zboru?

Spreman sam na međusobnu suradnju sa svima koji to žele. Kada nam prilike dozvole, sastat ćemo se sa svima nabrojenima te iznova osnovati ono što je do sada bilo u drugom planu, a to su pastoralno i ekonomsko vijeće te ministranti. Ovim putem upućujem poziv svima koji su na bilo koji način zainteresirani da nam se priključe, jer samo zajednica vjernika može nešto konkretno napraviti.

Župe Klana i Šapjane teritorijalno su velike. Kako stičete obaviti sve obaveze?

Obaveza je jako puno jer u obje župe ima ukupno 10 mjesta od kojih svako ima svoju crkvu i svog sveca zaštitnika. Po rasporedu se odr-

žavaju svete mise u Klani, Šapjanama i Rupi, a u ostalim mjestima po pojedinačnoj želji vjernika, s time da je dnevno zakonski dozvoljeno služenje dviju svetih misa. Kada tu pribrojimo i sprovode na dvama mjestima od kojih je jedno u drugoj državi, stvarno je obaveza velika, ali dobrom organizacijom i uz Božju pomoć sve se da obaviti. I uistinu, župe su teritorijalno velike. Mogu reći i podatak o kilometrima: ako krenemo iz Klane, a prije povratka a želimo obići sva mjesta u župama, prijeći ćemo ukupno 58 kilometara, što je stvarno puno.

Pravi izazov u većini župa pa tako i u Klani rad je s mladima. Što bi po Vama kao duhovniku trebalo učiniti na tom planu?

Dobar dio odgovora na ovo pitanje izrečeno je prilikom odgovora na pitanje o organizaciji rada vjernika laika. Kada se promijene sadašnje prilike koje nas uvelike ograničavaju, poradit ćemo se i na ovoj temi kao i na svima drugima.

Na kraju razgovora velečasni Malnar rekao je da obje župe, Klana i Šapjane, imaju svoju stranicu na društvenim mrežama, konkretno na Facebooku, a to je vjernicima u svakom slučaju novija vijest.

2020. – godina kao stvorena za zaborav

DVD "Klana" i DVD "Škalnica" - važni akteri protiv krize izazvane koronavirusom

Klanjski su vatrogasci u 2020. godinu ušli na krilima optimizma potaknuti pozitivnim razvojem realizacije projekta rekonstrukcije vatrogasnog doma. No, pandemija koronavirusa ubrzo je izbrisala optimizam te pred njih stavila neke nove izazove. Procjenom ugroženosti od velikih nesreća u općini Klana domaće su dobrovoljne vatrogasne postrojbe okosnica i snaga civilne zaštite te su se tako članovi DVD-a „Klana“ i DVD-a „Škalnica“ aktivno uključili u uvođenje mjera za sprječavanje širenja pandemije i nadzor provedbe istih.

Naša se općina prilično dugo opirala prodoru virusa među mještane, no naposljetku su i oni postali dio statistike, a pojedini čak i dio one koja broji teško oboljele slučajeve. Kroz vrijeme tzv. *lockdown*-a klanjski su vatrogasci kontrolirali uvedene mjere, ali i sudjelovali u opskrbi obitelji u samoizolaciji potrebnim namirnicama te su u redovnim dnevnim intervalima obilazili sva općinska mjesta. Potrebno je istaknuti da značajnijih intervencija u ovom smislu zapravo nije niti bilo, a zahvaljujući discipliniranosti mještana. Ukidanjem *lockdown*-a nije prestao i vatrogasni angažman, no intenzitet aktivnosti se uvelike smanjio.

Intervencije

Godinu 2020. će vatrogasci Vatrogasne zajednice PGŽ-a uvrstiti među godine s mirnom požarnom sezonom. Relativno je bila mirna i diljem priobalja te nisu zabilježene dislokacije vatrogasaca s područja PGŽ-a. Od značajnijih intervencija na području općine Klana potrebno je istaknuti požar na stambeno-ugostiteljskom objektu koji su članovi Društva ugасili u kratkom vremenu.

Sveukupno je pak obavljeno 25 intervencija, 11 intervencija gašenja požara i 14 tehničkih intervencija.

Rekonstrukcija zgrade vatrogasnog doma – trnovit put do realizacije

Početak 2020. godine zgotovljeni su postupci javne nabave započeti još u rujnu 2019. godine i to kroz ukupno šest skupina: građevinski radovi, opremanje, namještaj, informatička oprema, sportska oprema i ventilacija garažnog prostora. Žalbi po provedenom postupku javne nabave nije bilo

pa je prikupljena dokumentacija dostavljena Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Uslijedio je postupak ocjene postupka javne nabave te Agencija 21. 7. 2020. donosi odluku o dodjeli sredstava temeljem pozitivno ocijenjenog drugog dijela zahtjeva za potporu kojom se dodjeljuje najviši odobreni iznos potpore od 2 697 506,61 kn za mjeru 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“, podmjeru 7.4 „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“ – provedbu tipa operacije 7.4.1 „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“, sektor zajednički vatrogasni domovi.

Potrebno je podsjetiti da je zbog činjenice da je od izrade troškovnika do realizacije postupka javne nabave prošlo godinu i pol pa je došlo i do promjene odnosa na građevinskom planu. Drugim riječima, cijena rada se za određene stavke i udvostručila. To je rezultiralo činjenicom da je povoljnija ponuda za gotovo 350 000,00 kn viša od inicijalne procjene troškova temeljem koje je Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju odobrila sredstva potpore za klanjski projekt. Valja naglasiti da je troškovnik prvotno predložen Agenciji na prihvaćanje, a tek potom je isti bio dijelom natječajne dokumentacije te je kao takav morao ostati nepromijenjen. Tako sada ukupna vrijednost troškova iznosi 3 340 605,10 kn.

Općina Klana je projekt inicijalne vrijednosti 2 997 229,56 kn trebala financirati s 10 %, no zbog povećanja troškova građevinskih radova preuzela je na sebe obavezu dodatnog sufinanciranja projekta u iznosu

Vatrogasni dom u Klani

od 300 000,00 kn. Općinsko je vijeće na prijedlog načelnice ovu odluku podržalo jednoglasno. Za realizaciju projekta značajna će sredstva iz svojih pričuva izdvojiti i samo Društvo.

Nakon Odluke o dodjeli sredstava za potporu uslijedila je i Odluka o isplati predujma, donesena od strane Agencije u rujnu, da bi u studenom na račun DVD-a „Klana“ sredstva konačno i pristigla u iznosu od 1 321 778,23 kn. Ukupna potpora projektu iznosi 2 697 506,61 kn od čega 404 625,99 kn dolazi iz proračuna RH, dok ostatak dolazi iz proračuna EU.

Radovi su konačno počeli

Isplata predujma predstavlja svojevrsan kraj procesa ishodovanja sredstava za potporu projekta rekonstrukcije zgrade vatrogasnog doma. Riječ je o četverogodišnjem procesu mukotrpnog rada na prikupljanju i slaganju dokumentacije te koordinaciji s projektantima i konzultantima. Na tom se putu pojavio čitav niz prepreka, ponekad i nepremostivih kada je npr. koeficijent razvijenosti Općine Klana bio samo jedna od birokratskih prepreka. Možda čak najveći apsurd uslijedio je u trenutku kada je trebalo ishodovati bankovno jamstvo radi isplate predujma. Jedini način da neka udruga dobije bankovno jamstvo je ili da jamči svojom imovinom ili da za nju jamstvo izda jedinica lokalne samouprave. No, banke imovinu kao jamstvo nisu htjele razmatrati, a Zakonom o proračunu onemogućeno je da jedinica lokalne samouprave bude jamac subjektu čiji nije osnivač. Tada je dobivena „velikodušna“ ponuda da se jamstvo izda uz naknadu. Nakon prikupljene gomile dokumentacije, bankovna je mjenica izdana uz ukupni trošak za vrijeme trajanja jamstva od 45 000,00 kn koji će dodatno opteretiti pričuve Društva. Ovo je još jedan dokaz da sirotinji niti EU fondovi ne pomažu, a ovakav pristup države i banaka zacijelo ne ide u prilog niti htijenju da se na razini države poveća povlačenje sredstava iz EU fondova.

Unatoč tome što je predujam isplaćen, tvrdnja da je riječ o kraju procesa daleko je od stvarnosti, a daleko je i projekt od svog završetka. Počela je „bor-

ba“ s odabranim izvođačima radova i dobavljačima, koja će biti svakakva samo ne laka. U trenucima pisanja ovih redaka dovršeni su radovi na postavljanju ventilacije u garažni prostor, što predstavlja završetak jedne grupe nabave. Počeli su također radovi na unutarnjem uređenju, a postavljena je i skela. No, radovi na fasadi ujedno su i obustavljeni od strane nadzornog inženjera zbog temperatura neadekvatnih za obavljanje te vrste radova. Sve aktivnosti praćene su i budnim okom konzultanata, kako bi se izbjegle nesukladnosti s pravilima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, a time i moguće ukidanje dijela potpore.

Otkazuje se!

Uobičajeno zapisi o aktivnostima članova Društva obiluju crticama o raznoraznim društvenim događanjima. Prošlogodišnja se događanja mogu svesti pod naziv „Otkazano!“. Tako su događaji uglavnom otkazivani, a pojam *online* dobio je drugu dimenziju kroz organizirane događaje „na daljinu“, što nije zaobišlo ni vatrogastvo. Otkazana su sva vatrogasna natjecanja pa tako i ono na državnoj razini na kojemu je Društvo trebalo nastupiti s dvjema ekipama, ženskom mladeži i ženskom odraslom ekipom. Iz istog razloga otkazana je i Rokova, a samim time i rokovsko natjecanje vatrogasne djece i mladeži. No, nije baš sve bilo crno. Na razini Hrvatske vatrogasne zajednice odlučeno je da će se Kamp vatrogasne mladeži održati pandemiji unatoč. Tako je i DVD „Klana“ sa 17 članica i članova svoje mladeži u Kampu boravilo u srpnju. O njima su brinule voditeljice Antonija Iskra i Ana Ezgeta.

Ostale aktivnosti

Radi omogućavanja radova na rekonstrukciji vatrogasnog doma promijenjen je i režim funkcioniranja samog doma. Teretana je ispražnjena u potpunosti, a prizemlje djelomično ispražnjeno, a djelomično preaspoređeno radi unutarnjeg uređenja. Imperativ pri tom bio je omogućiti normalno funkcioniranje operative što je i osigurano pa radovi ni na koji način neće narušiti operativnu spremnost.

Kamp vatrogasne mladeži u Fažani ipak se lani održao unatoč pandemiji, a u njemu je boravilo i 17 naših mladih članova

Usluge koje se redovno pružaju mještanima pružane su i protekle godine. Ove se aktivnosti odnose na kontrolirana spaljivanja i uklanjanje stabala te druge oblike angažmana tehničke prirode.

Potres

Kada je izgledalo da je 2020. godina na svom kraju i da ne postoji više ništa loše što se može dogoditi, uslijedio je 28. prosinac i prvi potres koji je zatresao Banovinu. Nakon razornog potresa od 6,2 po Richteru koji je uslijedio idućeg dana, u dislokaciju na područje Petrinje upućeni su riječki vatrogasci, a među njima kroz različite izmjene na terenu i pet članova DVD-a „Klana”: Matija Raspor, Mateo Štemberger, Klaudio Jeletić, Nenad Rudin i Dario Gauš. Tako je Društvo dalo doprinos u pomoći stradalom području.

Članovi DVD-a „Klana” dali su velik doprinos pomoći potresom pogođenim područjima Banovine

Dario Gauš, predsjednik DVD-a „Klana”

HLD „Zec”

Redovna godišnja skupština HLD-a „Zec” Klana

Skupština HLD-a „Zec” Klana održana je 12. rujna 2020. godine ispred lovačke kuće „Prve Njive” na Liscu, tek iz drugog pokušaja jer je dogovoreni proljetni termin omela pandemija virusa Covid-19. Nakon usvajanja dnevnoga reda podnesena su izvješća o gospodarenju lovištem, financijski izvještaj, izvještaj nadzornog odbora te predsjednika udruge za 2019. godinu kao i planovi gospodarenja lovištem i plan financijskog poslovanja za 2020. godinu.

U svom izvještaju predsjednik se osvrnuo na više tema iz prethodnog razdoblja kao npr. na nemogućnost obavljanja bilo kakvih aktivnosti u proljeće 2020. godine zbog pandemije koronavirusa ili plaćanje šteta za nalet vozila na divljač iz prethodnih godina po sudskim presudama. Bila je to prilika za podsjetiti se na obilježavanje 10. godišnjice od potpisivanja povelje o suradnji između lovačkih društava „Jelen” Čavle, „Lisjak” Kastav i „Zec” Klana, na izlet na sajam lova u Salzburg na koji se zbog malog odaziva išlo kombijem i sl. Na samom kraju skupštine podijeljena su i lovačka odlikovanja zaslužnim lovcima. Franjo Brentar primio je lovačko odlikovanje I. reda, Alen Piković lovačko odlikovanje II. reda, a lovačko odlikovanje III. reda dodijeljeno je Milošu Poklaru, Đaniju Šustaru, Walteru Šustaru i Slavku Kalčiću. Na skupštini je Damir Prokopović održao vrlo stručno kratko predavanje o trofejima jelena uz konkretan komentar donesenih trofeja. Ovom prigodom podijeljeni su i trofejni listovi za odstrijeljenu divljač.

Zabilježiti valja i...

Na jesen 2019. godine lovci HLD-a „Zec” otputovali su u Crnu Goru u posjet lovcima iz Petnjice. Na samom početku 2020. godine organiziran je uzvratni posjet te su petnjički lovci iz Crne Gore naš kraj posjetili u siječnju. Članovi Društva potrudili su se ugostiti ih što je bolje moguće kako bi se odužili za doživljeno gostoprimstvo u jeseni 2019.

Primanje lovaca iz Petnjice u Općini Klana

saveza. Odlikovanja su primili članovi „Zeca” Tibor Andreanszky, Luka Brkljačić i Matija Laginja.

Najjačeg jelena u 2019. godini, ali i najjačeg srnjaka odstrijelio je lovac Kristijan Štokom. Dvostruki trofej stekao je i Zoran Krajačić, a ostali lovci koji su prošle godine bili sretne ruke su: Igor Štemberger, Alen Piković, Andrej Raspor, Miloš Poklar i Vitomir Valenčić.

Tijekom siječnja 2020. godine organiziran je tradicionalni zajednički lov s lovačkom udrugom „Jelen” Čavle kada je HLD „Zec” bio domaćin. To je bio 21. po redu zajednički lov kojim se kao i prvi put odalo počast zajedništvu i suradnji dvaju lovačkih društava.

HLD „Zec” je oko Nove godine svojim starijim i nemoćnim članovima podijelio nekoliko kilograma mesa divljači ne bi li osjetili da mlađi nisu na njih zaboravili.

Na skupštini Lovackog saveza PGŽ-a prezentirana je knjiga lovca HLD-a „Zec” Tibora Andreanszkyja „Prvi pregled divljači”, jedinstvena u Hrvatskoj, te su dodijeljena lovačka odlikovanja povodom 25. obljetnice

Matija Laginja

DRUŠTVO ZA POVJESNICU KLANA

Kultura je lani doživjela veliko stradanje. Kulturne djelatnosti nagrabusile su gotovo isto kao ugostiteljske u poslovnom smislu. Pjevački zbor Matko Laginja nije uopće mogao djelovati (samih članova je više no što se osoba smjelo okupiti na jednom mjestu), a Društvo za povjesnicu Klana izuzetno ograničeno. Sve je bilo spremno za Dane Matka Laginje u ožujku – svi predavači angažirani, izložba spremna za postavljanje, pozivnice već tiskane. No, Dani se, nažalost, nisu mogli održati. Koliko je moglo, ipak znatno manje no što je namjeravalo, Društvo je nastavilo raditi na ostacima crkve sv. Marije Magdalene u Paki.

OSTACI CRKVE SV. MARIJE MAGDALENE U PAKI

O pronalasku ostataka crkve sv. Marije Magdalene u Paki pisali smo u klanjskom Glasniku broj 31 od siječnja 2019. godine. Radovi na otkopavanju objekta i uređenju okoliša nastavljeni su u 2019. i 2020. godini kada se u akciju uključio veći broj ljudi. U radovima je od početka iskopavanja (2. lipnja 2018.) do kraja 2020. godine učestvovalo 19 osoba, koji su odradili ukupno 90 „dnevnica“. U akciju radova i uređivanja okoliša u dva navrata uključili su se i članovi DVD-a Klana. Radovi su obavljani pod nadzorom i prema uputama arheologa Ranka Starca iz Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja u Rijeci koji je krajem 2020. godine s Miom Rizner iz Konzerva-

torskog zavoda u Rijeci posjetio „gradilište“. Tom su prilikom izražena i dva pozitivna stručna mišljenja o obavljenim radovima na objektu koji je spreman za sljedeći korak – konzervaciju.

Osim popriličnog broja kovanih željeznih čavala na lokalitetu je pronađen i venecijanski novčić iz 1600. godine te austrougarski krajcar iz 1769. godine.

Pisani dokaz o crkvi i naselju

U ljeto 1693. godine tršćanski biskup Giovanni Miller izvršio je vizitaciju crkve sv. Marije Magdalene u Paki, te je tom prilikom izvršio zabilješku: **In Pak la Chiesa di S. Maria Magdalena col Altare**. Biskup je načinio i provizornu skicu crkava na području župe Trnovo (dio Ilirske Bistrice), na kojoj je naznačena i crkva u Paki (na izvoru rijeke Reke). Ovaj podatak govori da je narečene godine crkva bila u funkciji, tj. da se u njoj obavljala služba Božja.

Suvenir

U spomen na postojanje crkve sv. Marije Magdalene u selu Paka Društvo za povjesnicu Klana dalo je izraditi manji broj prigodnog suvenira (keramičkih pločica). Suvenirni su poklonjeni zaslužnim osobama koji su pripomogli ostvarenju zahvata na objektu.

Informativni pano

Uz „crkvu u Paki“ postavljen je i prigodni pano na kojem su naznačene osnovne informacije o objektu te postavljene fotografije o tijeku radova na otkopavanju i uređenju „gradilišta“.

Anton Starčić

Najviše su se za ostatke crkve sv. Magdalene založili Dušan Štemberger i Anton Starčić

Simboličan suvenir

Godina je 2020. bila po svemu drugačija, prepuna nekih novih izazova, ograničenja, bez druženja. No, ako se baš hoće, uvijek se nešto može, u slučaju protekle godine u skladu s mogućnostima, prilagođeno situaciji, konkretno uz pridržavanje svih preporučenih mjera.

Tako se ukazala mogućnost da nakon Izborne i Izvještajne skupštine članovi Udruge umirovljenika odu na izlet na Plitvička jezera i da najesen posjete Liku. A oni su mogućnost, naravno, iskoristili.

Sve ostale aktivnosti prolongirane su za neka bolja vremena.

Plitvička jezera

U jutarnjim su satima 6. lipnja 2020. naši umirovljenici krenuli put Plitvica. Na samom ulazu u Nacionalni park nisu očekivali neugodnosti vezane uz problem oko ulaska s obzirom na to da je destinacija svjetski poznata, a cjelokupni je aranžman bio unaprijed plaćen. Niti ruta nije bila uobičajena, a bez kartice se ni kavu nije moglo popiti. Bit će da je zbrka nastala uslijed nepripremljenosti otvaranja Nacionalnog parka za skupine nakon popuštanja mjera vezanih uz okupljanja. Sve je to remetilo opuštenost, no društvo je usprkos svemu bilo izuzetno dobro raspoloženo, možda čak i bolje volje no inače jer je ovaj izlet bio prvo zajedničko druženje nakon proljetnog ograničenja okupljanja. Svi su se umirovljenici složili u jednome: Jezera, i nakon višekratnih posjeta, uvijek fasciniraju svojim prirodnim ljepotama.

Na Plitvicama

Lika

U listopadu se ukazala prilika da se posjeti Lika, još uvijek neistražena i nedovoljno promovirana. Tu je priliku odlučilo iskoristiti dvadesetak izletnika. Pojedini su članovi Društva sa sobom povelili svoje ukućane tako da su se u istom društvu našla djeca vrtičke i školske dobi te umirovljenici. Svi su bili puni iščekivanja. Odrasli su htjeli otkriti što je to u tom dijelu Hrvatske da je na neki način zanemaren. I nisu otkrili. Naprotiv. Uvjerili su se da je domicilno stanovništvo, koje se na sebi svojstven način bori za opstanak, više nego susretljivo, dobronamjerno. Svi pružaju samo

U Lici

dobrodošlicu te se svaki gost tamo može osjećati više no ugodno. Otočac, izvor Gacke, Majerovo vrelo, Kuterevo, Krasno polje – sva su se odredišta, svako na svoj način, dojmila izletničke ekipe.

Uobičajenost izleta narušava pridržavanje epidemioloških mjera: nošenje maskica, korištenje dezinficijensa prilikom ulaska u autobus, mjerenje temperature... No, do listopada smo već svi bili pomalo navikli na to što se počelo zvati „novim normalnim“.

Oduševljena su bila i djeca. Po povratku su odmah postavila pitanje: „Hoćemo li i idući put moći ići s vama?“

Nedeljko Simčić

Bit penzioner va 2020. lito

Lito 2020. po sin siga drugačinje, kuliko got ćeš nikakove "izolacije", budi zaprt va ovih par kilometri. Si li se otpraviv na Lisac, mobitel ti tuli "javite se na MUP". Ne moremo edan do drugiga. Ako su tri skupa na Vasi, već te je strah da te ki ne prijavi pa se oziraš okoli sebe. Oti, da je prišlo niko sakramensko vrime. Si zamotani prik obraza, kot da je pust cilo lito, više ni susidu ne rečeš dobro jutro, misliš da je furešti. Po edan gre va butigu, a dvi su va cilin mistu. Benzinu moraš šparat aš nimaš kamo poč nalit ako ti Općina ne da hartu. Eni su za 1. maj po grdimu putini šli duboko va šumu, "Za frušku", malo ča spec. Bliže ni bilo pametno poč aš da milicija lovi po Učjin. Se je šlo za oštije.

Komać smo dočekali da se smi malo mrdnit pa smo šli na Plitvice, a kada je perje z gran počelo padat, smo se otpravili va Liku. I s tin smo finili lito, još va desetini misecu. Poslušamo da će 2021. lito bit bolje, ma za sada po ničemu ne zgleda.

KORAK NAPRIJED, NAZAD DVA

Protekla je 2020. godina u kalendaru Starsovaca poprilično sažeta, no oni su bili toliko aktivni koliko su to omogućavale okolnosti.

Godina je počela izvrsno. Bolje nije mogla. Nakon siječanjskih treninga Starsovci su se u veljači s natjecanja RIJEKA DANCE, koje se održalo u Kostreni, vratili kući s medaljama oko vrata. Osvojili su 1. mjesto s koreografijom "Don't stop the music" u kategoriji Mjuzikl – Formacija – Djeca i 2. mjesto s koreografijom "Get ready" u kategoriji Hip hop – Formacija – Djeca. Medalje su im dale još više poticaja za daljnji rad i baš kada im je motivacija bila na vrhuncu, u ožujku, udruga su prema odluci Stožera, a radi odgovornosti prema zajednici stale s radom u nadi da „kratka“ stanka neće puno utjecati na volju svojih članova, u slučaju Starsa na volju plesača da ponovno nastave trenirati, vježbati i učiti o plesnoj kulturi.

S natjecanja RIJEKA DANCE Starsovci su se vratili kući s medaljama oko vrata

Stiglo je lipanjsko sunce i želja plesača i njihovih roditelja da ponovno nastave plesati bez obzira na to što dvorana nije dostupna za trening. Svaki će se plesač složiti da mu za trening ne treba ništa osim ljubavi prema plesu, malo glazbe i bočica vode. Sve ostalo je luksuz. Tako su lipanjski treninzi odrađeni na otvorenome usprkos najavljenoj povremenoj kiši, a pomoć i podršku imali su od klanjskih vatrogasaca koji su im omogućili mjesto na vatrogasnom igralištu i resurse za rad.

Plesni podij pod vedrim nebom

Nakon ljetnog povratka plesu rujan je opet donio nove mjere, školske obveze i izazovne rasporede zbog čega se planirana kratka stanka odužila skoro do kraja godine. Starsovci sada čekaju ljepše dane i nadaju se mjerama koje dopuštaju ulazak u dvorane kako bi napokon mogli zavrtjeti piruetu na parketu. A trenerice se nadaju da djeca i roditelji nisu zaboravili koliko ih je ples veselio i da će svi zajedno moći nastaviti gdje su stali.

Vanesa Kučić

KLANJSKE MAČKARE

ZBEDAČENA KLANJSKA ŠUMA

Kada su se Klanjci 2020. lita počeli pripravljati za mačkare, na pameti jim je bilo samo dobro se zabaviti. I to ne samo va zimsko vreme nego kroz celo lito. Se je dobro počelo, ma na žalost ni tako finilo.

Mačkare odavik rade pohajaju, i po svojini kraju i okoli. Klanjci su najprvo šli na Halubajski karneval i potljer, već po navadi, na mačkarano druženje va Studenu.

Z novu masku su se šli predstaviti na Riječki karneval. Lani je to bila "Zbedačena klanjska šuma" s ku se je pokazala sa lipota oviga kraja i se ono vač su verovali naši stari. Bilo je tu i rožic i panji, a mogli su se viditi vuki, jeleni, štrige i kudlaki – se kaj va enu šumu spada.

Pusni pondiljak je va Klani mačkaran glavni dan aš ki ni arivav poč va mačkare, ariva još ta dan, kada se finjiva. Već po navadi, mačkare su se zbrale poli Fojke, pobrale zadnju turu, obašle Ambulantu, Školu, Vrtić i Općinu i pod noć zapalile pusta. Lani su prišli Lipaljski zvončari i zvončarice iz Studene. Mačkare su finile s pleson va kinosali.

A nisu još tribale finit. Ma, prišav je virus i se pokvariv. Odpovidana su sa litnja druženja i si litnji karnevali. Mačkare nisu mogle bit na miru pa su se angažirale na eni drugi strani. Storena je humanitarna akcija va ki se je zbirala hrana za Kuću utočišta Depaul ka vodi brigu o beskućnici. Zbrano je okoli 300 kiv hrane tako da triba zahvalit sin ki su ča prinesli i tako pomogli.

Lani je bilo 150 lit od veliga potresa va Klani i Mačkare su va to ime storile cilu knjigu. Telo se je zapisat kakove su klanjske navade, kako se je mačkaralo edanput, a kako se da danas, zbrat i na eno misto dit čin više starih slik, Vrapci i Vrapčići. Se to je zbrala i va 160 stranic posložila Đina Laginja. Bilo je jako puno dila okoli tiga, a knjiga je zašla na svitlo dana 15. 2. Promocija je storena va kinosali. Kako i priliči, zasoplo se je i zabavilo, ponudilo puhanja i pijaču, dica su odrecitirala Rekav nan je vaš peteh... Na pijači triba zahvalit "Giru". A sigva oviga drugiga ne bi bilo da Općina ni dala svoje zeleno svitlo kaj se tiče pomoći, i za dilo na knjigi i za platit tiskanje.

STUDENSKE MAŠKARE

ČAROBNA STUDENSKA JESEN

Se je počelo na Antonju 17.1.2020. kada je Čuf zatuliv va antonjski rog.

Maškare su obašle selo i sagdi se je malo fermalo. Po navadi se je šlo na Vrh puli Puhovih na domaće kobasice, va Lazaret, puli Šensota va konobu, pa puli Gradišće Silviotu opet va konobu i onda pomalo nazad va oštariju.

Zajedno drugu subotu posle Antonje bilo je maškarano druženje va sali. Vavik je lipo, ma lani je sala bila premića za prijet tuliko veselih i lipih maškar od sakud. Bilo je tu Klanjci, Zamećani, Kastavci, Gromičani, ljudi iz Rike, iz Istre i ki zna od kud se ne. Kako su Studenci vavik dobri domaćini, ljudi se nisu dali ća do pet jutro drugi dan.

Studenskih maškar je bilo sagdi. Po navadi se na redute gre va robi od pasaniga lita. Tako su se studenski "Robin Hoodi" pokazali va Novin Vinodolskin, na Pehlinu i va Lovranu. Novu robu se čuva za "Riječki karneval". Lanjska maska se je zvala "Čarobna studenska jesen". Vridni muški parićali su vela alegorijska kola na kih je bila studenska šterna, gub sakih sorat, šušnja iz studenske šume... I zaspraven je to zgedalato jako lipo. A i moćno aš se je zbralo prik 150 maškar. Sako lito se više.

Se na svojin mistu
Foto: Željka Beba Piković

Na pusni pondiljak su maškare šle k mačkaran da in pomoru osudit i važgat pusta. Na pusni torak su pohajale po selu i pobirale jaja, kobasice, pancetu..., ća god ma ki doma domaćiga, i osudile i važgale svojiga pusta.

Fanj plani se je skovalo i za litnje karnevale, ali je prišla prokleta korona i se fermala. Kot i si drugi, i maškare čekaju da to pasa. I već misle kako će se propušćeno moć nadoknadit.

ZVONČICE

Studenske maškare maju navadu pred pusnu subotu poč hodeć kroz Jurišin na Zoretiće. Vavik su hodili samo muški, a ženske su lipo z auti prihajale drito dolu. Lani je bilo malo drugačije. Ženske su se složile, storile su si monduzu zvončaric i nazvale se "Zvončice". Ma da ste samo videli te mote

kada su zvonile s pravimi zvonu, ko da su se rodile š njimi. Sa sreća da je roba rozasta, aš bi se mislilo da su muški. Tako su si skupa veselo šli zdolu. Bilo je više puti počivanja, malo se je prigrizlo pancete i kobasic, malo se je i popilo po putu. Se ća maškare pripada. A kako su muški bili štimani! Aš je to bila vela kumpanja i bome za zapametit.

"Zvončice" su i na pusni pondiljak šle hodeć va Klano, kod pravi zvončari. Na mostu pred Klanu su se poštivale va dva reda i skupa z klanjskimi mačkarami pasale kroz misto do Vasi kadi se je pust osudiv i važgav. I opet va salu na ples do jutra.

Ki je rekav da zvončar more
bit samo muški?

Vedrana Piković

Planinarska godina nije bila onakva na kakvu je ukazivao 20. zimski pohod na Pliš

Planinarima je godina 2020. počela izuzetno uspješno. Dana 12. siječnja održan je tradicionalni dvadeseti zimski pohod na Pliš (933 m). Vremenske prilike izvrsno su išle na ruku mnogobrojnim zaljubljenicima u ovaj pohod na kraju kojega se na licima mogu vidjeti samo osmijesi nakon što pogledi dosegnu Julijske Alpe u Sloveniji i Riječki zaljev skroz do Velebita. Posebno veseli što se povećali broj planinara ne samo iz domaćeg društva nego i iz drugih društava riječkoga prstena kontinuirano vraća svage godine čime sudionici dokazuju koliko im je drag ovaj kraj i atmosfera ovog pohoda koji je u dva desetljeća postao dobro poznat uvod u novu planinarsku godinu.

Sudeći prema uspješnosti 20. zimskog pohoda na Pliš, sam početak godine ukazivao je na izvrsnu planinarsku godinu

Od lanjskih silom prilika malobrojnih organiziranih izleta zbog svima dobro znane situacije izdvaja se izlet u Sloveniju koji se održao u ožujku 2020. tik prije samog zatvaranja granica. Na dan uspona na Slovenski Snežnik (1796 m) u pravom smislu vladali su pravi zimski uvjeti, temperatura je od starta pješaćenja u vikend naselju Sviščaki bila ispod ništice, a na samom vrhu Snežnika planinare je dočekala zimska idila: sve okovano snijegom i ledom te ugodnih -6°C .

Jesen je, zahvaljujući aktivnom članu Društva i nogometnom treneru Nikoli Kajtaziju, donijela veliko zadovoljstvo zbog uključivanja mlađih uzrasta Nogometnog kluba Klana u planinarenje. Organizirano je nekoliko lokalnih izleta od kojih se izdvajaju Klana – Pliš – Lisac – Klana u studenom te Lisac – Kraljica šume – kućica Rebar – Mlaka – Jažinovac – Klana u prosincu.

Izlet za mladež

Bilo je tu još podosta individualnih izleta (neki se ipak nisu mogli pomiriti s tim da se neće održati tradicionalni rokovski pohod na Obruč), akcija čišćenja, aktivnosti markiranja staza, a pred kraj godine Društvo je dobilo i novo vodstvo. Na izbornoj je skupštini 25. studenog Miloš Raspor izabran za novog predsjednika, Damir Medvediđ za dopredsjednika i Gordan Grgurina za tajnika.

Novo vodstvo PD-a Pliš

Članovi Društva nadaju se da je krivulja dotakla dno po brojnosti izleta u 2020. godini te da će ove godine opet krenuti uzlaznom putanjom. Vesele se novim aktivnostima i novim članovima i podsjećaju da se sastanci Društva održavaju svakog četvrtka u 20 h na adresi Klana 79.

Miloš Raspor

BOĆE

Ne postoji nijedan bočar ovoga kraja koji bi mogao biti zadovoljan time što se u 2020. godini nije održao tradicionalni bočarski turnir Boće Open. Ipak, bočari iz svih triju domaćih klubova imaju razloga za zadovoljstvo zbog postignutih rezultata u jesenskom dijelu prvenstvene bočarske sezone 2020./2021.

BOĆARSKI KLUB „SV. ROK“ KLANA

Bočarski klub „Sv. Rok“ Klana već sedmu godinu uspješno se natječe u 2. Hrvatskoj bočarskoj ligi (sjever). U minulom jesenskom dijelu prvenstvene sezone 2020./21. klanjski bočari osvojili su 2. mjesto i na ljestvici se našli iza prvaka „Sv. Jakova“ iz Jadranova, čiji uspjeh nikoga nije iznenadio.

Učinak bočara klanjskog kluba iz kola: „MARČELJI“ 13:11, „Sloga“ Čavle 7:17, „ANTE STARČEVIĆ“, ZAGREB 18:6, „Sv. Luka“ Josipovac, Osijek 17:7, „LOVRAN“ 13:11, „Sv. Jakov“, Jadranovo 5:19, „SESVETE“ 18:6.

U prvenstvenim utakmicama nastupili su sljedeći igrači: Josip Afrić, Bojan Franović, Tihomir Gavran, Franko i Luka Karlović, Slavko Gržinčić, Marinko Kruljac, Boris Matejčić, Mato Rukavina, Josip Srića, Dejan Šestan, Ivica Tapalović i Vazmoslav Tibljaš. Dužnost voditelja obnašali su licencirani Franko Karlović, Ivica Tapalović i Vazmoslav Tibljaš.

BOĆARSKI KLUB SV. ROK KLANA 5. 9. 2020.

*Stoje slijeva: Ivica Tapalović, Josip Srića, Dejan Šestan, Boris Matejčić, voditelj Franko Karlović, Bojan Franović, Slavko Gržinčić
Čuče: Josip Afrić, Marinko Kruljac, Ivan Grgić, Luka Karlović, Tihomir Gavran.*

BOĆARSKI KLUB „STUDENA“

Bočarski klub „Studena“ natječe se u 2. Županijskoj ligi (zapad) i nakon 6 odigranih kola nalazi se na čelu prvenstvene ljestvice s 12 bodova i razlikom punata +26 (79/53), koliko imaju i drugoplasirana „Lovranska Draga“ i treće „Poljane“, ali slabiji, identični omjer punata (+2, 67/65). U iznimno izjednačenoj konkurenciji i „Zoretići“, „Halubjan“ i „Grci“ mogu biti prvaci! Svi imaju po 9 bodova! Zaostaju tek „Zastenice“ (6 bodova) i „Mošćenička Draga“ s osvojena 3 boda. Nastavak će biti potpuno neizvjestan.

Studenske bočare uspješno vodi Kristijan Vlaše.

BOĆARSKI KLUB „ŠKALNICA“

Bočarski klub „Škalnica“ natječe se u 3. Županijskoj ligi (zapad) i, nakon šest odigranih kola, nalazi se na trećem mjestu s osvojenih 12 bodova, odmah iza vodećeg dvojca, „Lignja“ i „Veprinca“, koji su osvojili po 15 bodova i dijeli ih punat-razlika +36:28. Slijede „Opatija“ sa 7 bodova, „Rubeši“ s 3 i posljednje „Korensko“ s jednim bodom.

Škaljani također sudjeluju u utrci za prvaka i žele napredovati u viši rang natjecanja. Momčad uspješno vodi Dorijan Valenčić, trener-igrač, svestrani sportaš, nekadašnji nogometni vratar, danas sudac.

Oskar Valenčić

NK KLANA

KLANJCI SUVERENI VLADARI LIGE

Prošlogodišnja velika kriza uzrokovana koronavirusom odrazila se na sve segmente života pa tako i na sportski. Bilo je perioda bez organiziranih treninga, a utakmice koje su realizirane uglavnom su odigrane pred praznim tribinama. Usprkos tome, klanjski su se nogometaši itekako istakli. Osim što su seniori prvaci jesenskog dijela prvenstva 1. Županijske lige, oni su favoriti i za naslov konačnog prvaka. Pred vratima je proboj u viši rang natjecanja. Time će se povećati i troškovi, a Općina je već pokazala dobru volju za većom financijskom podrškom. U iznosu od oko 150 tisuća kuna sufinancirala je sustav navodnjavanja na Grašćini.

SENIORI

Seniori Nogometnog kluba „Klana“ uvjerljivi su prvaci jesenskog dijela prvenstva 1. Županijske nogometne lige. Pod stručnim vodstvom trenera s UEFA „profili“ licencom Damira Rubčića i iskusnog nogometnog trenera Luciana Celića, Klanjci su, u konkurenciji dvanaest klubova, u jedanaest nastupa osvojili 29 bodova! U svim pokazateljima bili su najbolji (devet pobjeda, dva remija, bez poraza, razlika zgoditaka 27:12). Kod kuće: 6 4 2 0 14:6 14, 77,78%. U gostima: 5 5 0 0 13:6 15, 100%). Utakmice su se nizale ovim redom: „R. BENČIĆ“ 3:0, „OŠK Omišalj“ 2:1, „LOŠINJ“ 4:2, „Goranin“ 2:1, DRAGA 1:1, RJEČINA 3:2, Rab 3:2, LOVRAN 1:1, Risnjak 4:2, OMLADINAC 2:0, Mune 2:0 (velikim slovima otisnuti su suparnici na utakmicama u Klani). Redoslijed nakon 11 kola: Klana 29 bodova, Matulji 18 (+6), OŠK Omišalj 18 (+2), Goranin 16 (+3), Lovran 16 (+3), Lošinj 14 (0), Risnjak 14 (-3), Rječina 13, Draga 12, Rab 11, Omladinac 8, Rikard Benčić 6.

Treneri Rubčić i Celić ističu marljivi rad igrača na tre-

ninzima i odgovoran pristup igri u svim utakmicama. Dečki su suparnike u gostima, uglavnom, pobjeđivali u završnicama susreta zahvaljujući umješnosti i primjernoj fizičkoj spremi. Klanjski nogometaši favoriti su i za naslov konačnog prvaka i proboj u viši rang natjecanja, 4. Hrvatsku ligu (zapad). Uz potporu Općine Klana moguće je osigurati rad u optimalnim amaterskim uvjetima i uspješan nastup u 4. Hrvatskoj nogometnoj ligi (zapad).

Za seniorsku momčad NK „Klana“ protekle jeseni nastupali su: vratari Luka Božić i Jakov Gauš, braniči Igor Inić, Patrik Corallini, Renato Lučić, Borna Dujmović, Andre Medvedić, Franco Peršić, Nikola Kajtazi, Josef Četaj, Davor Tomljanović, Jan Ciceran i Robert Semion, vezni igrači Toni Juničić, Emanuel Iskra, Mario Jerbić, Dino Jeletić, Lucijan Valenčić i Dorian Gržinčić te napadači Ivan Laginja, Ivan Sviličić, Dino Tešić, Tomislav Mršić i Daniel Kajtazi. Najbolji strijelac bio je Ivan Laginja sa 7 postignutih zgoditaka, potom Juničić s 5, Jerbić 5 (svi iz kaznenih udaraca), Sviličić 4, Inić 3, Tešić i Iskra po 1, uz autogol Gojkovića („Rikard Benčić“).

Nakon utakmice „Matulji“ – „Klana“ 0:2 (0:0) u Munama

Gornji red slijeva: Mario Zoretić, Robert Semion, trener Damir Rubčić, Ivan Sviličić, Renato Lučić, Jakov Gauš, Jure Dundović, Ivan Laginja.
Srednji red: Mario Jerbić, Dino Tešić, Nermin Jusić, Branko Gauš (Caffe bar „Škulja“), Lucijan Valenčić, Borna Dujmović, Dino Jeletić, Toni Juničić, Emanuel Iskra.

Donji red: Igor Inić, Tomislav Mršić, Patrik Corallini, pomoćni trener Luciano Celić, Andre Medvedić, Franco Peršić, Jan Ciceran, Nikola Kajtazi

JUNIORI

Juniorska momčad NK „Klana“ (uzrast 15 – 18 godina), pod vodstvom Emanuela Iskre koji je pred stjecanjem „C“ licence, natječe se u konkurenciji devet momčadi, i doprvak je u jakoj konkurenciji s riječkim „Starim gradom“ koji godinama igra zapaženu ulogu u svim mlađim uzrastima. Ljestvica nakon devet nepotpunih kola: „Stari grad“ 19 bodova (-1 utakmica), „Klana“ 7 5 0 3 22:17 15 (-2), „Rječina“ 15 (-1), „Lovran“ 13 (-2), „Lošinj“ 10 (-2), „Kraljevica“ 9 (1), „Goranin“ 5 (-2), „Doker“ 5 (-1), „Draga“ 4 (-3).

Dorian Gržinčić najbolji je klupski strijelac, treći u ligi, sa 6 postignutih zgoditaka, Marko Škalabrin postigao je 5, a Lucijan Valenčić 3 zgoditka.

PIONIRI

Pioniri (uzrast 12 – 14 godina), predvođeni Nikolom Kajtazijem, ostvarili su plasman na četvrto mjesto, u prvoj polovici tablice, uz polovični učinak (7 3 1 3 45:22 10 bodova). Poredak nakon 9 nepotpunih kola: „Kraljevica“ 18 bodova, „Zamet“ 15 (+50), „Stari grad“ Rijeka 15 (+46), „Klana“ 10 (+23), „Rikard Benčić“ Rijeka 10 (+11), „Turbina“ 6, „Omladinac“ Vrata bez bodova (-77), „OŠK Omišalj“ bez bodova (-88).

Klanjski dječaci istaknuli su se efikasnošću. Juraj Štokom vodeći je klupski strijelac s čak 12 postignutih zgoditaka. Karlo Tomić postigao je 6, Rafael Gauš 5, Daniel Gržinčić i Borna Turina po 4, Luka Bilen, Niko Komen i Filip Seršić po 2 te Jakov Laginja, David Pekar i Ivano Vlaše po 1 zgoditak.

PREDNATJECATELJI – „MORČIĆI“

Popularni „morčići“ (uzrast 8 – 10 godina), učenici Siniše Delibegovića, nekadašnjeg istaknutog klanjskog nogometaša, natjecali su se u neobveznom prvenstvu, u društvu 15 momčadi i jedne ekipe, ŽNK „Rijeka“. Po riječima Delibegovića radi se, poglavito, na omasovljavanju i pripremi za ozbiljan rad. Klanjski će dječaci, kada stasaju, u ravnopravnu borbu sa svima, trenirajući i sanjajući o uspješnoj igračkoj karijeri. Njihovo vrijeme tek dolazi...

Oskar Valenčić

Navodnjavanje nogometnog igrališta Graščina

Protoklog je ljeta nogometno igralište Graščina obogaćeno sustavom za navodnjavanje što je uvelike doprinijelo kvaliteti travnjaka. Nogometni klub Klana prijavio se na natječaj Hrvatskog nogometnog saveza s ciljem poboljšanja sportske infrastrukture. Projekti se prema pravilima toga natječaja sufinanciraju u manjem dijelu te je Općina Klana pristala biti glavni investitor. Ukupna vrijednost iznosila je oko 200 tisuća kuna od čega je HNS osigurao 50 tisuća kuna, a preostali dio financirala je Općina.

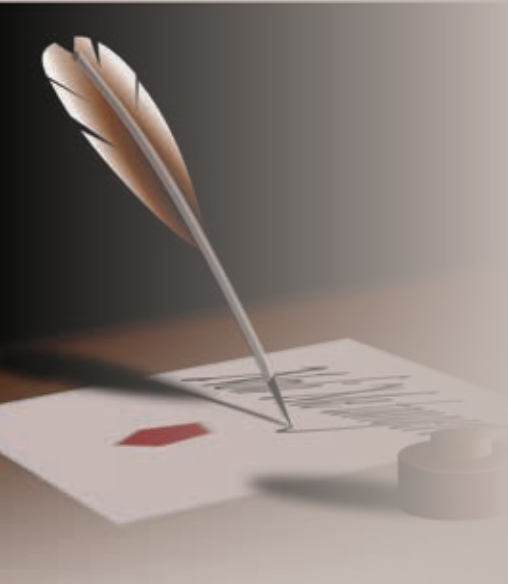
Navodnjavanje sportskih terena podrazumijeva ugradnju vrhunske mehanizacije koja omogućuje ravnomjerno raspoređivanje vode po terenu uz istovremenu uštedu vode. Sustav na Graščini čine tri centralna kružna poljevača i 12 pomoćnih polukružnih, a njima se upravlja digitalno.

NK Klana u 2021. godini slavi 90. obljetnicu djelovanja. Već sama ta činjenica jasno govori koliko nogomet znači stanovnicima ovoga kraja. Klub zasigurno ne bi opstao toliko dugo da nema zaljubljenika u taj sport, entuzijasta koji ga drže na nogama i donatora koji ga financijski pomažu. A da je članovima NK Klana itekako stalo do njihova terena pokazali su i aktivnim uključivanjem u ovaj projekt. Sve radove koje su mogli, kao npr. zatravnjavanje kanala, izradu šahte i sl. izveli su sami uz pomoć prijatelja.

Na Graščini je ugrađen sustav za navodnjavanje terena

Ivana Marinčić

VELIKE OBLJETNICE U 2020.

400 godina

Iz 1620. godine potječe nadgrobna ploča (ugrađena u unutrašnji lijevi zid crkve sv. Mihovila na klanjskom groblju) na kojoj je latinskim slovima uklesano:

ZA SEBE I ZA SVOJE GOSPODIN VINCENCIJ STEINBRGAR DE
STEINBERG I SVOJIM DRGIM SINOVIMA (naredio) ČASTITI
GOSP. GERO SA OSMERO BRAĆE GODINE GOSPODNJE 1620.

300 godina

8. ožujka 1720. godine zaključen je ugovor o kupoprodaji (nagodbi) kojom barun Giuseppe pl. Oberburg prenosi na ime pl. Adama Daniele Lazarinija vlasništvo klanjske gospoštije (stari i novi dvorac sa svim pripadajućim dobrima). Gospoda pl. Oberburg bili su vlasnici klanjske gospoštije 43 godine, tj. od 1677. godine kada su klanjska dobra kupili od obitelji Scampichio.

150 godina

1. ožujka 1870. godine Klanu je zadesio razoran potres u kojem je potpuno porušeno ili znatno oštećeno gotovo „pola Klane“. Naselje je tada imalo 160 kućnih brojeva.

26. lipnja 1870. godine u Klani je umro župnik Josip Princ koji je pokopan na klanjskom mjesnom groblju.

20. studenog 1870. godine u Klani je uspostavljen poštanski ured koji je kasnije seljen na više lokacija. Godine 2000. izvršena je adaptacija unutrašnjeg dijela pošte te obnovljena fasada zgrade u centru Klane.

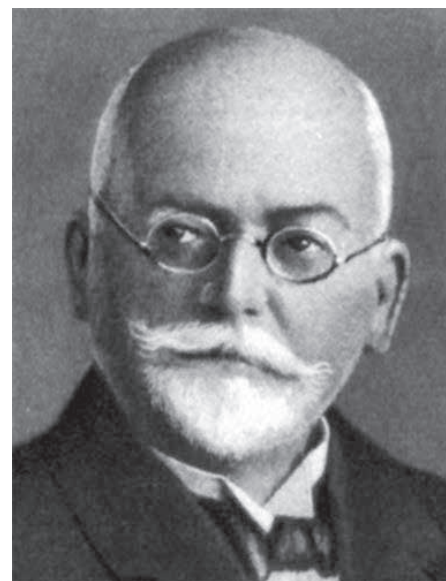
100 godina

U veljači 1920. godine dr. Matko Laginja započeo je obnašati dužnost bana Hrvatske i Slavonije. Bansku dužnost obavljao je do prosinca 1920. godine kada je s iste smijenjen. Dr. Matko Laginja bio je jedina osoba iz Istre koja je obnašala tu visoku funkciju u višestoljetnoj tradiciji te najviše hrvatske institucije.

U studenom 1920. godine u gradu Rapallo (Italija) potpisan je ugovor između Kraljevine Italije i Kraljevine Jugoslavije kojim je znatan dio hrvatskih (i slovenskih) područja, pa tako i dio klanjskog kraja, pripao Italiji. Uspostavljena je tzv. „Rapalska granica“ kojom je područje Klane, Škalnice, Lisca i Breze pripalo Italiji, a studenjsko područje Jugoslaviji.

90 godina

18. ožujka 1930. godine u Zagrebu je u 78. godini života umro dr. Matko Laginja koji je sahranjen na zagrebačkom groblju Mirogoj. Taj nadareni Klanjac u životu je bio: pravnik i doktor prava, upravni službenik, odvjetnik, urednik, novinar, tiskar, književnik, pravni povjesničar, politolog, glumac, režiser, ekonomist, parlamentarni i pokrajinski zastupnik, etnolog itd.

Matko Laginja

Anton Starčić

IZ STARINE

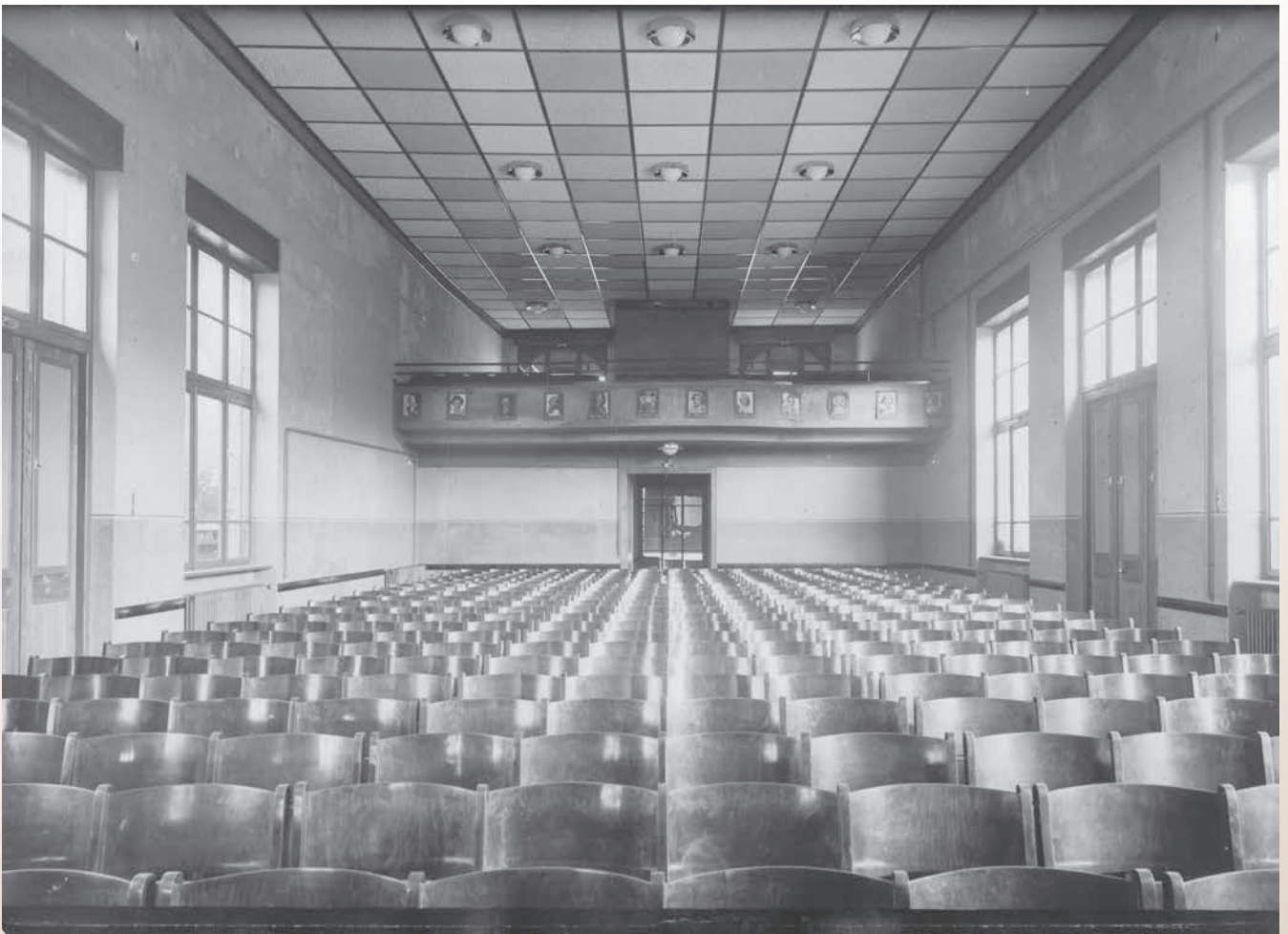
Klanjsko kino, ko više ni ni kino, je boh-se-smiluj, takovo da je čovika sran koga peljat nutar kada rabi. Smilovav se je niki drugi pa će valje bit bolje. A poglejte kako je zgledalo 1930-ih lit kada ga je storiv Carlo Bossi. Se stare slike nan je dav njegov unuk Enrico Carlo Bossi čja familija ma i čuva cilu fotoarhivu iz tiga vrimena.

Prvo nego je storeno kino

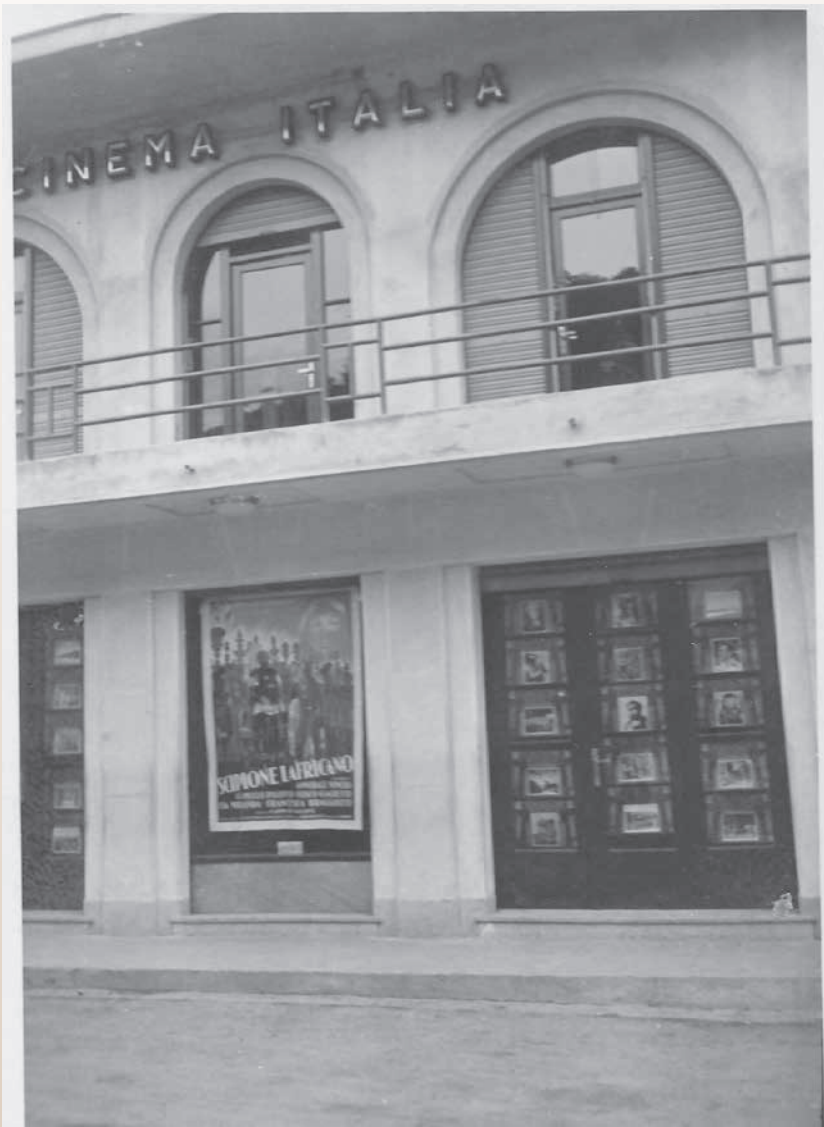

Dan kada je otprto

Nutri

Vani

ZARAZNE BOLESTI U KLANJSKOM KRAJU KROZ STOLJEĆA

Zarazne bolesti nemaju granica pa tako ni klanjsko područje nikada nije bilo izdvojeno ni u prostoru ni u vremenu. Jedan od izvora informacija o uzroku smrti umrle osobe jesu matične knjige umrlih. Poslije znamenitog Tridentskog koncila (1545. – 1563.) vođenje matičnih knjiga rođenih, vjenčanih i umrlih bilo je obvezno pri župnim uredima. Upisi smrti umrlih osoba Klane i Studene nalazimo u Knjigi umrlih počam od 1821. godine koja se vodila u župnom uredu u Klani. Za Škalnicu i Lisac matične knjige vodile su se u župnom uredu u Jelšanama, a za Brezu u župnom uredu u Kastvu. Matične knjige za Klanu i Studenu iz ranijih godina zagubljene su, pa stoga manjkaju i dragocjeni povijesni podaci iz tog vremena.

KUGA

Bolest kuge koju su nazivali i „crna smrt“ javlja se u srednjem vijeku, a najintenzivnija je bila polovicom 14. stoljeća kada je na svjetskoj razini pokosila do 200 milijuna ljudi (1/4 europskog stanovništva). Posljednja, najraširenija, epidemija bila je ona iz 1630./1631. godine. Bolest se sporadično javlja tijekom 18. i 19. stoljeća. Za sprječavanje bolesti nije bilo lijeka pa je narod masovno umirao. Bolest nije mimoišla ni klanjski kraj. U narodu je ostala izvedenica „zakužiti“, a to znači vonjati na smrad, što samo po sebi govori o grozoti ove strašne bolesti. Od davnina

je u narodu uvriježena i uzrečica vezana za tu bolest: Očuvaj nas Bože od kuge, gladi i rata. Narod je kao zaštitnika od kuge štovao sv. Roka. Ne treba posebno isticati gdje se u Klani nalazi njegova crkvice.

ŠKRLJEVSKA BOLEST

Jedna od zaraznih epidemijskih bolesti je i škrljevska bolest koja se pojavila u mjestu Škrljevo oko 1800. godine. Škrljevska bolest je vrsta sifilisa koji je prenosiv i zarazan. Bolest se naglo širila i naredne 1801. godine, te zahvatila riječko okružje u kojem je živjelo oko 39 000 ljudi, od kojih je 13 000 bilo zaraženih. Oboljeli su boravili u bolnici u Kraljevcu. Bolest se širila i u Kranjsku, pa je tako u Postojni 1818. ustanovljena posebna bolnica za oboljele. U to vrijeme bolesni su se smještali u posebno izolirana mjesta koja su nazivali lazaretima, pa je tako u Studeni za dio naselja do danas ostao toponim Lazaret. S vremenom je bolest jenjavala. Nije poznato koliko je bilo oboljelih na klanjskom području, no nakon 1821. godine u knjizi umrlih zabilježena su dva smrtna slučaja s dijagnozom ove opake bolesti.

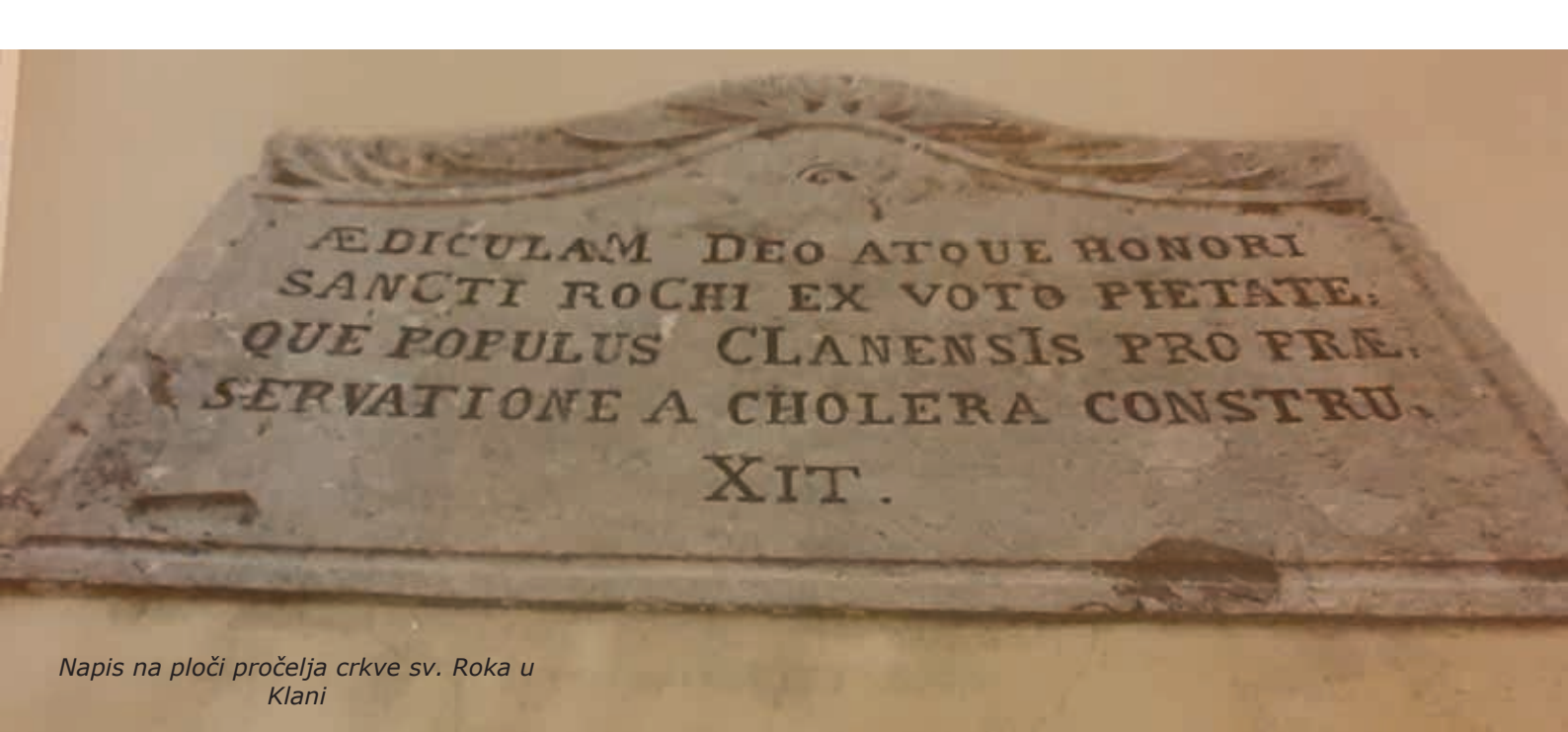
Domaći puk bolest je nazivao francuska bolest, a bolesni su sloveli „francuzljivima“, vjerojatno misleći da su bolest u naše krajeve donijeli francuski vojnici u vrijeme postojanja Napoleonove države „Ilirske provincije“ (1819. – 1823.).

Crkvice sv. Roka u Klani

TIFUS

Tijekom 1829. godine u knjigu umrlih u Klani upisano je 57 osoba, a 32 pogreba bila su u vremenu od polovice godine do kraja studenog mjeseca (od toga 28 djece). U ovom slučaju radilo se o epidemiji tifusa (visoka temperatura, gubitak tekućine zbog znojenja, proljev). Bolest tifusa pojavila se na klanjskom području i 1844. godine, kada je od te opake bolesti umrlo petnaestero djece u prvih šest mjeseci. Domaći ljudi su ovu bolest nazivali „tif“, a od nje su ljudi u klanjskom kraju umirali i početkom 20. stoljeća.

EDICULAM DEO ATOQUE HONORI
SANCTI ROCHI EX VOTO PIETATE.
QUE POPULUS CLANENSIS PRO PRÆ-
SERVATIONE A CHOLERA CONSTRU-
XIT.

Napis na ploči pročelja crkve sv. Roka u
Klani

KOLERA

Bolest kolere se prvotno pojavila u Indiji 1817. godine, da bi 1826. godine zahvatila Europu. U našim se krajevima kolera pojavila u nekoliko navrata i to 1844. godine kada je u knjigu umrlih u prvih šest mjeseci upisana smrt petnaest osoba. Najintenzivnija pojava ove zarazne bolesti u klanjskom kraju bila je 1855. godine kada je u knjigu umrlih s dijagnozom „colera“ upisana smrt 41 osobe različite starosne dobi. Uzrok širenja bolesti bila je uglavnom medicinska nemoć za njeno ublažavanje, odnosno sprječavanje. Djeca su tada bila pošteđena od obolijevanja od ove bolesti. Sv. Rok u puku slovi i kao zaštitnik od bolesti kolere.

Napis na ploči pročelja crkve sv. Roka u Klani (ugrađen prilikom rekonstrukcije crkve 1858. godine) glasi:

GRAĐEVINU JE BOGU I ČASTI SV. ROKA SAGRADIO
KLANJSKI NAROD IZ ZAVJETA I MILOSTI ZA
ZAŠTITU OD KOLERE.

ŠPANJOLSKA GRIPA

Suvremenicima španjolske gripe posebno su ostale u sjećanju dvije karakteristike oboljenja: brzo nastupanje simptoma prenosive bolesti i nagla smrt, te činjenica da je bolest uglavnom gasila mlade živote. Bolest se pojavila u SAD-u u mjesecu ožujku 1918. godine, a mjesec dana kasnije i u Europi (polovicom godine u Beču, Berlinu i Budimpešti). Prvi val zaraze pojavio se u vremenu kada je svijet bio iscrpljen posljedicama Prvoga svjetskog rata, njegovim ljudskim i materijalnim gubicima. Bolest je dodatno oduzimala mlade živote, pa je time utjecala na demografski i ekonomski oporavak u poraću. Drugi val epidemije, tzv. „jesenji val“ obilježen je visokom smrtnošću

oboljelih. Po završetku Drugoga svjetskog rata (11. studenog 1918.) i raspadu Austro-Ugarske Monarhije nije moguće odrediti broj smrtnih slučajeva od ove opake bolesti, no procjenjuje se da je u Europi od iste umrlo oko 50 milijuna ljudi. Zarazna gripa u drugoj se polovici 1918. godine proširila diljem Europe, a službeni podaci (iz strateških razloga u ratu) stizali su samo iz Španjolske, pa je stoga i nazvana španjolska gripa. Zdravstveni sustav imao je ograničene mogućnosti liječenja zaraze i njezinih posljedica. Epidemiološke mjere bile su loše, a izostao je i sustavni napor na podizanju zdravstvene zaštite i poboljšanje higijenskih prilika kod dislociranog seoskog stanovništva. U domaćem se puku za španjolsku gripu uvriježila riječ „španjola“ koja je klanjski kraj zahvatila u drugom tzv. jesenjem valu. Prva činjenica smrti od „španjole“ u Klani zabilježena je 5. listopada 1918. godine kada je na kućnom broju 151 (Silovi) umrla Marija Silić u dobi od 9 godina. Župnik Ivan Koruza kao uzrok smrti kod dotične upisao je „febris hispanica“. U Studeni je prvi slučaj smrti od „španjole“ zabilježen 21. studenog 1918. godine kada je na kućnom broju 62 umro Josip Mrvčić star 12 godina. Do kraja godine u Studeni je umrlo osmero djece u dobi od 3 do 12 godina. U Klani je u mjesec dana umrlo 12 osoba mlađe životne dobi. Valja zapaziti pošast u obitelji Josipa Kočevara i Ane r. Starčić iz Klane 186 (Jožinovi) kada im je umrlo četvero djece:

2.11.1918. god. sin Alojz (22 god.)
30.11.1918. god. sin Ivan (20 god.)
3.12.1918. god. kći Paulina (13 god.)
13.12.1918. god. sin Franjo (7 god.)

Moguće je da je u Klani i Studeni bilo više smrtnih slučajeva uzrokovanih španjolskom gripom, no župnik koji je ujedno bio i mrtvozornik nije mogao u svakom slučaju precizirati uzrok bolesti.

Anton Starčić

NAŠ KRAJ

Studena, travanj 2020. Autor: Željka Beba Piković

Studena, rujan 2020. Autor: Željka Beba Piković

U SLICI

Klana, listopad 2019. Autor: Andrea Host Raspor

Gumance, prosinac 2020. Autor: Marija Kosanović

„MALA ŠVICARSKA“ ZA POVRATAK ČOVJEKA PRIRODI

Obitelj Marinac, Tamara Sremec te Ivica i Ingrid Galić ambiciozno su odlučili Lisac plasirati na listu turističkih destinacija kojima nitko ne može odoljeti. Čist zrak, prirodna hrana, prirodne ljepote, mogućnost sudjelovanja u radu na seoskim gospodarstvima postaju sve veći motivi za odabir destinacije za godišnji odmor.

Na svega 20-ak kilometara od mora, a uza samu granicu sa Slovenijom, u istočnom dijelu Primorsko-goranske županije, na brdovitom području koje obiluje označenim planinarskim stazama, smjestilo se malo selo Lisac kod mještana, a i šire, poznato kao „Mala Švicarska“. U selu koje se prostire u podnožju Grmade i Liščića živi svega 100-tinjak mještana koje karakterizira izrazita složnost. Većina od njih ima svoje domaće proizvode poput krumpira, kravljeg ili kozjeg mlijeka pa čak i češnjaka.

Iako većina, kada se spomene „odmor“, pomisli na more, žarko sunce i pješčane plaže, to nije jedini izbor za nezaboravan odmor iz snova. Godišnji odmor u najširem smislu dio je godine u kojem osoba prestaje sa svakodnevnim, osobito radnim, aktivnostima, najčešće u svrhu relaksacije. Odlična prilika za relaksaciju i odmor krije se upravo u malim selima poput Lisca gdje svatko može odmoriti dušu i tijelo, a kućnim ljubimcima ovo je prilika da slobodno trče i uživaju u netaknutoj prirodi. U današnje vrijeme urbanizacije, stalne buke i gradske žurbe ljudi teže čistom zraku, prirodnoj i organskoj hrani te uživanju u prirodnim ljepotama. Velika prednost „seoskog turizma“ je što je namijenjen svima, svatko može pronaći nešto za sebe. „Mala Švicarska“ pruža mnogobrojne mogućnosti za nezaboravne avanture. Prije svega odmor se provodi u zdravom okruženju koje pomaže punjenju baterija i pripremi za povratak u stvaran svijet. Svjež i čist zrak, tradicionalne delicije pripremljene s puno ljubavi, sudjelovanje u radu na seoskim gospodarstvima – to je ono što sve više privlači turiste.

Ambiciozni mještani Lisca odlučili su svoje mjesto plasirati na listu turističkih destinacija kojima nitko ne može odoljeti.

Obitelj Marinac svoju drvenu kućicu, kapaciteta za šest osoba, uredila je tako da se u prizemlju nalazi prostrana, potpuno opremljena kuhinja s velikim, drvenim blagavaonskim stolom, dnevni boravak s kutnom garniturom, LCD smart tv-om i kaminom. Najatraktivnija prostorija u prizemlju svim gostima je toaletni prostor koji je spojen s prekrasnom i udobnom finskom saunom. Na katu se nalaze dvije spavaće sobe spojene drvenim balkonom s kojega se proteže pogled na netaknutu prirodu. Okućnicu od više od 5000 kvadratnih metara krasi dječje igralište s jezerom u kojem plivaju ribice i kornjače što posebno zabavlja djecu dok odrasli uživaju u hidromasažnom bazenu.

Na stranicama Airbnb odlično ocijenjena nalazi se kamena kuća „Tilia“ za odmor u vlasništvu Tamare Sremec koja je veliki ljubitelj prirode i životinja. Svoju oazu mira odlučila je voditi u skladu s prirodom i postaviti solarnu elektranu na krov apartmana kako bi smanjila ispuštanje ugljikova dioksida u atmosferu. Tamara goste dočeka uz domaći, sezonski proizvod, poput soka od bazge i uvijek je spremna upoznati ih sa svim čarima ovog malog sela i njegove okolice. Najveća ljetna atrakcija gostima u Tiliji posjet je ograđenim pašnjacima gdje vlasnica drži svoja dva umiljata konja.

Pri izlazu iz sela nalazi se sakrivena, kameno-drvena kućica, čiji je ponosni vlasnik obitelj Galić. Ivica i Ingrid Galić mladi su bračni par koji je „Villu Inge“ sagradio na prostranoj ograđenoj parceli sa zagaraniranom privatnošću. „Villa Inge“ ima tri sobe s toaletnim prostorima, veliku sobu za zabavu u kojoj se nalazi bilijarski stol i pikado, kuhinju, blagavaonicu te prostrani dnevni boravak s panoramskim pogledom na netaknutu prirodu. Komforan je to i ugodan prostor za obitelji s djecom, ali i za grupe prijatelja koji žele organizirati proslave kao što su rođendani, krštenja, vjenčanja, djevojačke i momačke zabave. Ivica i Ingrid, kao i ostali vlasnici turističkih objekata na Liscu, razmišljaju pozitivno i uvjereni su da su upravo sela poput Lisca buduća najposjećenija mjesta za odmaranje i pronalaženje duševnog mira.

Melani Poklar
Foto: Davor Iskra

Villa Inge

Drvena kuća za odmor Marinac

Unutrašnjost kamene kuće za odmor Tilia

